Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШИНАРА, 18 июль, 1978 шу. • № 85 (5905). • Мах 2 кеп.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТАГАРА, СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМАГАРА, СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТАГАРА

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето чIогIа хала а хеташ хоам бу Коммунистически партеи Советски пачхаьлкхени вовзаш вола деятель, КПСС ЦК Политбюро член, КПСС ЦК секретарь, СССР Лакхехьарча Совета депутат, Социалистически Къахьегама Турпал Кулаков Федор Давыдович 1978 шера 17 июле ший 61-ча шера цIаьхха кхалхарах.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ | СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ | СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

КПСС ЦК ПОЛИТБЮРО ЧЛЕН, КПСС ЦК СЕКРЕТАРЬ Ф. Д. КУЛАКОВ ДIАВОЛЛАРА ЙОЛЧА ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИ КОМИССЕГАРА

Правительственни комиссе дIахойт, кхелхача Ф. Д. Кулаковца Iадика ювца нах тIабутаргба Советски Эскара Центральни ЦIен Краснознаменни зале 18 июле 10 сахьат даьлча дена 18 сахьат даллалца.

ШЕЛКОВЧАНИЙ ТОЛАМ

ШЕЛКОВСКОЙ РАЙОНА БОАХАМАШ РЕСПУБЛИКЕ ЭГГАРА ХЬАЛХА БАЛХА 12 ДИЙНАХЬА КА БОЛА ЯЛАТ ЧУЙИЦА ДАЬННАД

КПСС XXV съездо хьалхашка оттадаь декхараш, кхоачаш а деш, КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленума решенешта хьинарерча къахьегамца жоп а луш, Шелковской района ахархоша йоккха къахьегама котало яьккхай: балха 12 дийнахьа чуйицад цар хьалха хьадоала 15765 гектара тIара ялат. ХIара гектара тIара юкъера лаьрхIача чудена ялат 26,6 центнер да.

Района колхозийи совхозийи къахьегамхоша кхоачашъяьй пачхаьлкхенга кIа дохкара план; Даьхенна дIаденнад 5037 тонн ялат, планагIа 4890 тонн мара ца хиннача.

ДIахо а ялат дохкаш да.

Ялат чудерзоча яьржача социалистически яхье хьалхле яьккхай «Коминтерн» колхоза (начальник Н. А. Юшков), «Красный пахарь» колхоза (начальник Д. В. Пототня), Л. Толстойя цIерагIча совхоза (начальник А. А. Просвиров) ялат чуэцара-транспортни комплексай къахьегамхоша.

ХIанз сихдаь чах аргIаш деш, лаьтта оахаш, шозлагIа юв культураш дIаювш, комсий кхашта Iунал деш, доакъар Iалашдеш, дIайийнача хIамашта гIулакх деш да района боахамашка.

Района ахархой хьажкIаш а дуга а тIехь дIалаьрхIача укх шера 46 эзар тонн ялат даккхеи пачхаьлкхенга 13 эзар тоннал совгIа ялат дохкеи аьнна тIайица социалистически декхараш толаме кхоачашдара тIехьа уйла чIоагIъяь ба.

СИЙЛЕ ХИЙЛА ХЬАЛХАЛАТТАРИЙ!

КПСС обкома бюро, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совет, облсовпроф, ВЛКСМ обком хьежай хьайбаш Iангара доахилга толаме чакхдаккхара районаша, колхозаша, совхозаша, фермаша, бригадаша лелаяьча республикански социалистически яхьа итогашка а, хIаьта ишта 1978 шера хьалхарча ах шера хьайбай боахаме болхлоша профессешка хьежжа лелаяьча яхьа итогашка а.

Котало яьккхараш а лаьрхIа республикански газеташ тIа чIоагIдаьча сийлен Улга тIа дIаязъяьй:

Районаш:

Шелковской,

пачхаьлкхенга дулх дохкара ах шера план 114, шура — 102, фуаш — 200, тха — 131 процент кхоачашъярах. Дулх кийчдара боарам 1977 шера хьалхарча ах шера хинначул 16 процент, фуаш — 26, тха — 18 процент лакхдаьд. Цунца цхьана района боахамаша Iалашдаьд дерриге хьайбаши оалхазараши дукхагIхулийтилга.

Шелковской района КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байракх а хьожаяьй, цунна 1500 сом ахчан преми а еннай;

Грозненски,

пачхаьлкхенга дулхи шуреи йохкара план 107, фуаш — 103, тха — 125 процент кхоачашъярах. Дулхи шуреи кийчъяра боарам 1977 шера хьалхарча ах шера хинначунца нийсдича 8 процент лакхдаьд, тха — 5 процент. Детта доахан дукхагIа хиннад 6, хьакхарч — 13, жа — 18 процент.

Района шоллагIа моттиг а хьожаяьй 1000 сом ахчан преми а еннай.

Дика болх баь хиларца белгалъяьхай хьайбай деррига тайпаш дукхагIа а хулийташ дулх, шура, фуаш, тха кийчделга Iалашдаь йола **НАДТЕРЕЧНИ, НОЖАЙ-ЮРТОВСКИ РАЙОНАШ.**

Боахамаш:

Грозненски района **«ЦхьоалагIча Мая» колхоз;**

Шелковской района **«Путь к коммунизму» яха колхоз;**

Надтеречни района **«Минеральный» совхоз;**

Шелковской района **«Шелковский» яха племзавод;**

Сунженски района **Ленина цIерагIа колхоз;**

Царга йохкаргья шера йолча фондагIа хьожаяьрел совгIа цхьацца грузовой автомашина.

Фермаши бригадаши:

1000 сом ахчан премеш еннай:

Наурски района **Ленина цIерагIча колхоза шурий комплексана;**

Шелковской района **«Путь к коммунизму» яхача колхоза шурий фермана;**

Сунженски района **«Путь к коммунизму» яхача колхоза № 3 йолча шурий фермана;**

Наурски района **«Терский» совхоза № 1 йолча шурий фермана;**

Урус-Мартановски района **«Гехинский» совхоза № 1 йолча шурий фермана;**

Ачхой-Мартановски района **«Самашкинский» совхоза № 2 йолча шурий фермана;**

Грозненски района **«Юбилейный» совхоза шурий фермана;**

Шалински района **«Южный» совхоза шурий фермана;**

Надтеречни района **«Минеральный» совхоза шурий фермана;**

Надтеречни района **«Верхненаурский» совхоза шурий фермана;**

Грозненски района **«Куларинский» совхоза № 1 йола шурий фермана;**

Веденски района **Орджоникидзе цIерагIча колхоза хьайбаш леладеча фермана;**

Шелковской района **«Красный пахарь» яхача колхоза № 2 йолча жа леладеча фермана;**

Шелковской района **«Шелковский» яхача племзаводе № 2 йолча жа леладеча фермане;**

Наурски района **«Притеречный» совхоза жа леладеча фермана** (ферма зав. Н. Д. Алиев).

800 сом ахчан премеш еннай:

Урус-Мартановски района **Мичурина цIерагIча совхоза шурий фермана;**

Назрановски района **«Экажевский» совхоза шурий фермана;**

Надтеречни района **«Надтеречный» совхоза шурий фермана;**

Ножай-Юртовски района **Гагарина цIерагIча колхоза хьайбаш леладеча фермана;**

Малгобекски района **«Кавказ» яхача совхоза № 2 йолча шурий фермана;**

Советски района **«Ленинский путь» яхача совхоза № 2 йолча хьайбаш леладеча фермана;**

Наурски района **«Авангард» яхача совхоза шурий фермана;**

г. Грознерча **«Родина» яхача совхоза шурий фермана;**

Наурски района **Ленина цIерагIча колхоза жа Iуй бригадана** (вокхагIвола жа Iу Э. Хамидов);

Наурски района **«Россия» яхача колхоза жа Iуй бригадана** (вокхагIвола жа Iу С. Ашаханов);

Малгобекски района **ГI. Ахриева цIерагIча совхоза жа Iуй бригадана** (вокхагIвола жа Iу М. Бахмадов);

Надтеречни района **«Минеральный» совхоза жа Iуй бригадана** (вокхагIвола жа Iу Т. Шуаипов);

Грозненски района **«Молочный № 1» яхача совхоза хьакхарч лелеча фермана:**

Производстве хьалхалаттараш:

Зоотехника гIолла шоай отраслешка эггара тIех хьокхамаш дахарах царна хьожаяьй КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела вымпелаши совгIаташи:

Моисеева А. — Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярка;

Астамирова А. — Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярка;

Исраилова К. — Шалински района «Южный» совхоза доярка;

Коригова Б. — Малгобекски района «Ингушский» совхоза доярка;

Тельхигова Х. — Советски района «Ленинский путь» яхача совхоза доярка;

Ибрагимов Н. — Шелковской района Ленина цIерагIча колхоза бежа Iу;

Элимханов А. — Ножай-Юртовски района Жданова цIерагIча колхоза бежа Iу;

Арсанова А. — Ачхой-Мартановски района «Лермонтовский» совхоза Iаьсий леладер;

Демильханова У. — Советски района «Ленинский путь» яхача совхоза Iаьсий леладер;

Подлесная Н. — Урус-Мартановски района «Красноармейский» совхоза хьакхарч лелаер;

Орлова Е. — Шалински района «Шалинский» совхоза хьакхарч лелаер;

Хамидов Э. — Наурски района Ленина цIерагIча колхоза жа Iу;

Шуаипов Т. — Надтеречни района «Минеральный» совхоза жа Iу;

Алиев В. — Веденски района Орджоникидзе цIерагIча колхоза жа Iу;

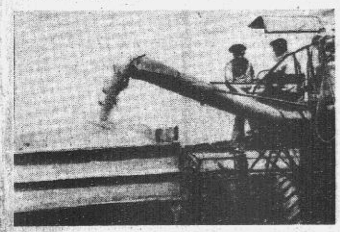
Терекбаева З. — Грозненски района «Староюртовская» птицефабрика оператор;

Мальсагова Р. — Грозненски района «Староюртовская» птицефабрика кIоригаш лелаер;

Производстве хьалхалаттача 64 сага маьхе совгIаташ деннад.

Котало яьккхараш лаьрхIаб хьайбай боахамера профессегIа йолча республикански яхьа условеш толаме кхоачашъяь бола 270 болхлой — доярках, бежа Iуй, Iаьсий леладераш, хьакхарч лелаераш, оалхазараш леладераш, жа Iуй. Царна хьайбай боахаме хьалхалаттарий слете дакъа лоацарий памятни тешалаш лургда. Цар списках кепатох лаьрххIача бюллетенаш тIеи районий газеташ тIеи.

ЦХЬАН КОМПЛЕКСАГIА

Укх шера 404 гектара тIара кIа, 216 гектара тIара мукх чуэца дезаш ба Гудермесски района «Кошкельдинский» совхоза къахьегамхой. Ка бола деррига ялат 12 балха дийнахьа чуда дош деннад цар. ХIаьта лаьрхIар кхоачашдара еррига торонаш оарцагIъяьха къахьегаш хьа а боагIа.

Мукх кхаь балха дийнахьа хьакхари ардари къаьсткъаьста долаш чуйица баьккхар цар. План 21 йолаш хIара гектара тIара 28 центнер совгIа мукх баьлар. Из чуйица боаккхаше а чах сиха мукъа а даьккха аха доладир лаьтта. Иъ тракторца оахаш да из. Механизаторашта юкъе цхьаь-цаI вац дийнахьарча балха нормаех лоархIа ца веш. ХIаьта къаьстта дика къахьег Халимов Iаьласи Калаев Тапаси. ХIанзле дукха хIама ца эшаш 100 гектар лаьтта аьха даьккхад цар. Мукх хиннача 150 гектара тIа доакъара лаьрхIа хьажкIаш дIае дага ба совхоза кхаш леладераш.

ХIанз Арсамбиев ЯрагIе кулгалдеча цхьоалагIча отделене кIа чуэцаш болх беш я ипатовски методах вIашагIъелла механизированно-транспортни отряд.

Укхаза, кхай йисте, ва совхоза директор Шидаев Ахьмадсолта, партийни организаце секретарь Хизриев Мохьмад, Арсамбиев ЯрагIи, «техничка» тIа болх беш бола механикаш Атабаев Джалаудини Юсупов Мувсаи, сварщик Джабраилов Сайд-Мохьмад.

Совхоза кулгалхошца цхьана ялат мел цIена чуэц хьож тхо. БIаь метр никъ бича цхьа ткъаьх арданза биса кIи ка мара корабанзар.

Шоай балха нормаш кхоачаш ца еш комбайнер вац кIа чуэцаш боахнарашта юкъе. ХIаьта социалистически яхье шоллагIа моттиг яьккхача Абдурашидов Вахас 390 центнер ялат аьрдадар хьалхарча дийнахьа.

ЦIаьхха кхай юкъе цхьа комбайн соц. КIай байракхилг лестае йолаю цун тIера. Из гушше а сиха «техничка» тIа а хейше из комбайн сецача тIаболх техника тоае декхарийла бараш. Цхьа ткъаьх минут яьлча бодх бе йолалу комбайн.

— Сварка ца йича яргйоаш моттиг нийсъеннаяр цига, мотовила цхьа дакъа каг а денна, — аьлар Ахьмадсолтага механика Атабаев Джалаудина.

Иоакхо яьй совхоза кулгалхоша чуэца ялат кулга цIена боацача нахах лорадера а. Иштта, хIара комбайнерга цун тайпан цIийи бункера чу хошача ялата юкъерча дозала цифреи тIалатташ талонаш я. Ялат дIадахьа тIавенача шоферо шин талона тIа кулг а яздий царех цаI шийца дIахьу, хIаьта дIайихьар ялатаца цхьана хьатта дIалу. Кулга цIена боацача наха никъ бехкарал совгIа, цу гIулакхо торо хулийт хIара саго баьча балха, социалистически яхьа сихагIа итог е.

— Ялат дикагIа, цIенагIа чуда йиш хулийтача малагIча кердача торонех пайда эц оаш укх шера? — хьаттача:

— Соахка оахам малагIча оагIорахьа даьд ца хьожаш кхай урагIа а пхорагIа а лелаш чуэцар комбайнераша мукх а кIа а.

Лаьтта оахаш баьккхача мула пхорагIа ялат чуэцаш йода комбайн талгIенаш тIа гIолла лелаш санна хеэалора. Из бахьан долаш сихагIа йохар комбайнаш, кIаи мукхи боарамал лакхагIа хьокхаш моттигаш нийслора, — аьлар Ахьмадсолтас. — Из тайпа кхоачамбоацар нийслац хIанз, ялат чуэцаш йоахка комбайнаш лаьтта оахаш даьккхача харша чу мара ца лелаеча хана.

Совхоза хьатта. Ялат сихеи доа ца деши чуйица даккхара, Даьхенна из дIадалара тIайица декхараш толамца кхоачашде нах тIахьехаш дола лозунгаш доахк тараза боахам латтача моттиге. Укхаза я социалистически яхье хьалхалаттача комбайнерий Висуров ГIойсолта, Абдурашидов Вахе, шоферий Алисултанов Рамзана, Юсупов Бойсе сийна арахийца «Молни».

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Нисьмона жоп луш план 450 йолаш пачхаьлкхенга 600 тонн ялат дохка социалистически декхар тIайийцар совхоза къахьегамхоша. Цхьабакъда, дIахо йодача хана СССР юрта боахам дегIа боалабарах КПСС ЦК июльски Пленуме Л. И. Брежнева яь доклад, кхыйола материалаш йийшачул тIехьагIа, Л. И. Брежнева Ростовски областа «Гигант» яхача совхоза къахьегамхошка яздаьча письмо чулоацам байзачул тIехьагIа цар керда декхар тIайийцар. Дош делар пачхаьлкхенга 670 тонн ка бола ялат дохка.

М. ХАМАТХАНОВ.

СУРТАШ ТIА: 1. Ялатах йиза бункер мукъайоаккхаш латт «Кошкельдинский» совхоза Висуров ГIойсолтас лелаю комбайн. 2. Мукх чуйица мукъадаьнна цу совхоза лаьтта сихдаь оахаш да.

Автора сурташ.

ЕРРИГА ТОРОНАШ ОАРЦАГIЪЯЬХАЙ

Ипатовций метод юкъе а йоалаяь цхьан комплексагIа дIахьу «Шалинский» совхоза кхаш леладераша ялат чуэцара балхаш. Хьувкъам чуэцара вIашагIъелла комплекс тайп-тайпарча звеноех латт. Хьакхари ардари къаьсткъаьста долаш чудерзаду ка бола ялат. Цу бехктокхаме кампане дакъа лоацаш 11 комбайни 6 жаткеи я. ХIаьта чуэца дезаш 1700 гектар гурахьа дийна ялат да. ХIанзле 730 гектара тIара мукх хьекха касарех Iобиллаб. Из болх толаме дIахьу Осмаев Хож-Ахьмада кулгалдеча звенос. Айденнача хьинарца къахьег комбайнераша Абдулаев ЯрагIе, Мичураев Саламус. Ден норма 22,5 йолча, 40—50 гектара тIара мукх хьекхе касарех Iобулл царех хIаране. Цар сийна арахийца «Молни» я.

Иштта лакхха хьокхамаш гойт касарех улла ка бола ялат оардача шин звенос а. Къахьегама овсарле лакха йолаш болх беш ба механизатораш Федоров Юрий, Хамзаев Ахмад, Асаев Мисерпаша, Ленина орден лелаеш вола Абдулаев Саламу. Кхаь дийнахьа, юкъера лаьрхIача, 721 центнер мукх аьрдаб царех хIаране, норма 693 центнер йолча.

ХIара гектара тIара 30 центнер мукх боалл план 22,5 йолча. ХIанзле 796 тонн ялат аьрдад.

Аьрда ялат кхай тIара хьатта сиха дIахьу шофераша Алаев Вахас, Муртазалиев Хьусена, Масхадов Ахьмада. Ден нормаш 150—170 процент кхоачашъю царех хIаране.

Чах аргIаш деш Садулаев ИбрахIима звено я, хIаьта ялатах мукъадаьнна лаьтта оахаш — Усупхаджиев Мухьмада звено.

Кхашкара балхаш сихагIа дIагIоргдола хьалаш вIаштIехьдаьхад укхаза. Еха комбайн сиха тоаю «техничка» тIарча мастера-наладчикаша Арцуев Абдула, Хантаев Супьяна, сварщика Джахаев Султана. Нагахьа цIи яьлча, из йоаергйола гIирс ба хIара агрегата тIа. Ялат сихагIа чуйица даккхар духьа кхай тIа бийсаш йоах механизатораша чаьтарашка. Дика вIаштIехьлаьхад цар бытовой хьалаш. Дийнахьа царна кхозза бIайха кхача бахь повара Магомерзаева Розас. СалоIача юкъа деша керда газеташи журналаши, ловза шашкаши шахматаши я. Автолавка хадданза кхаш леладерашта эша товараш лоаттаду. Раьза ба комбайнераш, ялат чуэцача дакъа лоаца кхыбараш шоай балха а салоIама а хьалаш вIаштIехьдахара еча йоакхонна.

Доккхача хьинарца къахьега механизатор морально а материально белгал ца воаккхаш витац кулгалхоша. Кхаь дийнахьа баьча балха итогах социалистически яхье котбаьннарий толамаш белгалдоах ЦIеча вымпелца, 25 сом премеца.

Цул совгIа уж бувц «Молнеш» тIа, цар сийна айю ЦIе байракх. ХIара комбайнера хов, беррига хьувкъам чуйицачул тIехьагIа совгIат лургдолга. Иштта, хьалхара моттиг яьккхача звенона 150 сом, шоллагIа — 100 сом ахчан премеш лургья. Цул совгIа аргIа йоацаш «Жигули» яха машина эца бокъо а лургья.

М. ЦУРОВ.

КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленума решенеш кхоачашъеш

КЕРДАЧА ДОАЗОНАШКА КХОАЧАРГДА

Iалаьмате чIоагIа къоабалъяь тIайийцар КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленуме юртбоахама производство дIахо дегIайоалаярах лаьца КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела новкъоста Леонид Ильич Брежнева яь доклади цига тIайица решенеши «Чеченингушвино» яхача дуккхача эзараш нахах латтача производственно-совхозни объединене коллективо.

Кхайи фермайи продукци алсамъяккхара болча цу Пленума лоархIамах хIанз шерра къамаьлаш деш болча боахамий коммунисташа шоай керттера уйла кхы тIа а производство дегIайоалаяра йолаш йола резерваш хьагучаяхара тIаухийт.

КПСС ЦК Пленума решенешта дикача гIулакхашца жоп дала лаьрхIача объединене дуккхача къахьегама коллективаша шоай керттера гIулакх санна чакхбоах «Республике комсаш лелаелга дегIадоаладарах» бола КПСС Нохч-ГIалгIай обкома, республика Министрий Совета соцам кхоачашбарца бувзабенна болх. ХIаьта цу тIа белгалдаьккхад производства интенсификаци яра, материально-технически база чIоагIъяра, лаьттах, техниках, удобренеех дикагIа пайда эцара, Iилманеи хьалхалаттача опытаи карагIдаьннараш балха шерра юкъекхувлара чотагIа укх пятилетке хьалха дIаяхача пятилеткечул объединене гIолла йоаккха еррига юртбоахама продукци 20 процентал кIезигагIа йоацаш лакхъе, цу даькъе комсаш — 45-55, дулх — 3-5, шура — 5-10. Къахьегама овсарле 27-30 процент лакхъе лаьрхIад.

Уж декхараш кхоачашде вIаштIехьдаргдац, нагахьа санна комсаш лелаеча совхозий болхлоша хIара шера тIагIерттаи кхетамцеи болх ца бойя. ХIаьта алхха укх карарча шера цар шоашта тIайийцад план 68 эзар тонн йолча, 88 эзар тонн комсаш хьалкхее, планал совгIа 500 тонн баьцадаараш, 50 тонн коартолаш, 100 тонн дулх, 300 тонн шура, 1600 тонн ялат даккха.

ХIанз объединене совхозашта бехктокхаме ха хьатIаэттай. ЧIоагIIа мух а хьекхаш каст-каста хиннача йоачаша IотоIадаьд ялат. Цудухьа жаткаех эша приспособленеш ехкай. Дуккхача комбайнераша шоайла яхь лоаттаяра договораш оттадаьд. Массанахьа болх ипатовций методагIа лелабелга Iалашде гIерт совхозий партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш. Цу дерригнех ког гIортолга а еш 10-12 дийнахьа ялат цIендаь чудара шерра къовсам лоаттабу совхозий кхашка. Цигара хьаухача хьалхарча хоамаша дог тешаду пачхаьлкхенга ялат дохкара тIайица декхар боахамий коллективаша толамца кхоачашдергхиларах.

Кхы а бехктокхамегIа дола декхараш хьалхашка латт объединене совхозашта комсаш кхеяра даькъе. 1976, 1977 шерашка Iалама хьалаш аьттув ца боалийташ хилар бахьан долаш комсаш йохкара доккха декхар тIадисад царна. Из юхаметтаоттадара карарча шера а еррига пятилеткана а лаьрхIа хьадда мероприятеш оттаяьй. Из деча хана теркалдаьд дIадахача шерашка балха нийсдалийта кхоачамбоацараши лакхе вай хьоабаьча КПСС обкомои республика Министрий Советои баьча соцам тIара замечанеши предложенеши. Объединене ше оттаяь мероприятеш еррига ча совхозашка дIакхачийтай, уж ларде а лувцаш царга шоай яраш оттайтар духьа.

Уж мероприятеш кхбачашъелга районашка мишта латт хьожаш даим тIахьожам лоаттабара объединене специалистех лаьрххIа комиссеш вIашагIъехкай. ТIахьожам лоаттабарал совгIа эшаш моттиг хилча боахамий коллективашта практически гIо а ду цу комиссеша.

Шоаш лаьрхIар хIанзалца хьа кхоачашдеш хьайоагIа объединене промышленни предприятеш. План 25600 эзар сом йолча ялх бетта 27934 эзар сома маьха продукци ехкай цар. 104,3 процентага дIакхоачаяьй къахьегама овсарле а.

Из деррига Iалашдеча шоай авангардни лоархIам лакха лоаттабеш ба тха беррига хIана бац аьнна бола боахамашкара коммунисташ. Цар хьалхленца тахан КПСС ЦК июльски Пленума решенеш къахьегамхошта дIайовзийташ, уж кхоачашъяра нах оарцагIбоахаш ба идеологически балха тха активисташ.

Кхетам балара балха боаггIача тайпара лоархIам беш а из дош комплексно оттаде гIерташ а йолча объединене партбюрос из гIулакх вIаштIехьдоаккхача хана ший балха ларде бехк КПСС ЦК Орски горкомах бола соцам. ЧIоагIIа йоакхо ю оаха къахьегамхошта марксистско-ленински кхетам балара. Из гIулакх деш яр теоретически семинараш, экономически коммунистически къахьегамеи школаш. Чакхдаьннача дешара шера 90 процент КПСС членаш цига дешаш хилар.

М. КОЗДОЕВ,
«Чеченингушвино» объединене партбюро секретарь.

ЯЛАТ ЧУЭЦАР

16 ИЮЛЬ ТIАКХОАЧАШ

Районаш	Чуэца деза кхаш	Чуйицар (га): Деррига кхьаьккхар	Чуйицар (га): Цу дийнахь хьаккхаше а аьрдаш	Аьрдар (га): Деррига	Аьрдар (га): Цу дийнахь цхьана дийнахь	Аьрдар (га): Чуэца дезачух аьрдачун процент	Аьрдар (га): Ялат аьрдача комбайно дийнахь аьрдар	Аьрдар (га): ХIара гектара тIера доала ялат центнераш
Шелковской	16050	15217	1016	12701	1044	79	13,1	25,3
Гудермесски	7540	5352	875	4117	612	55	15,3	25,5
Наурски	19995	13358	1558	9200	700	46	8,2	24,3
Урус-Мартановски	8365	3462	1430	2831	500	34	9,1	21,5
Грозненски	44918	18843	2050	12160	963	27	4,4	20,8
Надтеречни	21867	7144	737	4994	694	23	6,9	20,1
Ачхой-Мартановски	5833	2467	509	1286	182	22	4,1	24,3
Малгобекски	13990	5040	611	3111	528	22	8,8	18,0
Сунженски	25903	7459	1590	5470	880	21	6,8	27,5
Шалински	12236	4100	324	2007	358	16	5,1	25,9
Ножай-Юртовски	2514	450	250	400	—	16	—	22,0
Назрановски	11294	1224	398	830	232	7	2,3	20,7
Советски	983	209	—	49	10	5	1,4	17,5
Веденски	1034	21	6	15	15	1	2,1	5,3
Республике гIолла:	192582	84326	11354	59171	6818	30,1	6,8	23,3

Кадраш: балха тIа ленински стиль дIачIоагIъе

АДМИНИСТРАЦЕ ГIУЛАКХАШТА ТIАХЬОЖАМ ЛОАТТАБЕ

КПСС ЦК декабрьски (1977 ш.) Пленуме белгалдаьккхад, коммунизм хьалъяра чоалхане декхараш кхоачашдара хIара производственни участке къахьегам дика вIаштIехьбаьккхаи тешамеи хила безилга. тIадиллача гIуланха хьалхара болхлочун бехктокхам лакхбе безилга. Коллективе цу тайпара хьал хулийтилга дукххача даькъе юххьанцарча парторганизацешта администраце гIулакхашта тIахьожам лоаттабара Уставо еннача бокъонах пайда эца харах тийша да.

Тха юххьанцарча партийни организаце, партийни комитето производствана деча партийни кулгала, коллективе беча организаторскии кхетамеи балха бIарчча лоархIамегIара дакъа санна лоархI администраце гIулакхашта лоаттабу тIахьожам. Хьалхашка латта декхараш кхоачашдара тIадерзаде гIерт тхо боахама кулгалхой, коммунистий, управленерча берригача къахьегамхой низаш.

Уж декхараш кхоачашдара партгкомо массаза а коr гIорталга ю цехови партийни организацеехи партийни группехи, ерригача коллективах. Коммунистий низаш управлене ерригача участкашкеи цехашкеи доагI-доагIача тайпара нийсдаь дIаоттадаьд. цига болх беш я 11 цеховой партийни организаци. Цо йиш хулийт ерригача участкашкеи цехашкеи партийни влияни лоаттае, «Сунжанефть» НГДУ болхлой творчески хьинар КПСС XXV съезда решенеш кхоачашъяра тIадерзаде.

«Сунжанефть» НГДУ коллективо ханал хьалха кхоачашъяьй иттлагIча пятилетка юбилейни шера гази мехкдаьттеи даккхара пачхахьалкхен плани заданеши. СССР керда Конституци тIаэцаро, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмос кхы а шерагIа йоаржайир 1978 шера планаш ханал хьалха кхоачашъяр духьа лелаю социалистически яхь. Электрооборудованеи электроснабженеи прокатно-ремонтни участкои (начальник нов. А. А. Черкашенинов) мастера нов. А. М. Махнычева скважинашта капитальни ремонта еча бригадои 10-ча пятилетка кхаь шера план Конституце шу дузача дийнахьа кхоачашъяь хилийта аьнна социалистически декхараш тIайийцадар шоашта. Скважинашта капитальни ремонт еча бригадо 1-ча мае кхоачашдир шийн декхараш, хIанз 1979 шера чотах болх бу.

Администраце гIулакхашта лоаттабеча тIахьожама лоархIамеча декхарех цаI лоархI оаха управлене коллективана хьалхашка латта проблемаш кхоачашъярца комплексни никъ лелабарах, шоай предприяти дегIаяра перспективаш хIаранена шаьра йовзийтарах. Цу гIулакха гIо ду дика уйла а яь оттаяьча «Сунжанефть» НГДУ социально дегIайоалаяра плано. Цу плана мероприятей ларда тIа хIара шера увтта а еш кхоачашъю коллективни договора цхьа дакъа лоархIаш йола социально дегIаахара бIарчча цхьа план.

Из план тешшаме кхоачашъяра тIаберзабу партийни комитето, цеховой партийни организацеша шоай политически организаторскии болх. Парткома заседанешка ладувгI цеховой партийни организацей секретарий, цехий начальникий отчеташка.

Администраце гIулакхашта тIахьожам лоаттабе партийни организацена бокъо ялар — из администрацена духьала латт яхилга дац. Парткомои кулгалхочои шоай бокъонаш нийса кхетайой, шоай декхараш дизза кхоачашдой, лерттIа, корта болаш, вIаши хьаллоацаш, айхха бувзам болаш хул царна юкъера гIулакхаш. ХIаьта «Сунжанефть» НГДУ партгкомаи администраценеи юкъера гIулакхаш бокъонца иштта лела а лел.

Партийни тIахьожам лоаттабеча хана оаха лерхIар боахама кулгалхошеи партийни организацеи кхоачашду декхараш цаIаш хилар да, цхьабакъда, тайп - тайпарча методегIа леладу оаха уж кхоачашдара наькъаш. Боахама кулгалхоша Iалашду гази мехкдаьттеи дахара болх вIаштIехьбоаккхилга, цехийи участкайи вIаши нийса бувзам лоаттабара, скважинай балха технологически режим йизза кхоачашъяра йоакхо елга. ХIаьта партийни организаце эггара хьалха ший декхар лоархI коллектива берригача членаша пачхаьалкхен плани социалистически декхараши кхоачашдар духьа сакхетам а болаш къовсам-лоаттабергбола, ерригача цехашка барттайнен вIаши новкъостал дарен хьал хургдола гIулакх вIаштIехьдаккхарах.

Администраце гIулакхашта лоаттабу тIахьожам эргабаьккха тоабара «Сунжанефть» НГДУ партгкома новкъостал ду массаза болх беча шин комиссе: царех цаI пачхаьалкхен плани социалистически декхараши кхоачашдара тIахьожам лоаттабеш я (кулгалхо коммунист нов. В. М. Гуров), вож — керда техникеи хьалхалатта технологии юкъекхахьара тIахьожам лоаттабеш (кулгалхо коммунист нов. С. П. Карташова).

Цхьан шера оттаяьча планагIа болх бу комиссеша. Администраце гIулакхий духьал уж лоархIамегIара лостамаш хадданза шоай тIахьожама кIал лоаттаде гIерт уж. Царех цхьанне — керда техникеи хьалхалатта технологии юкъекхахьара тIахьожам лоаттабеча комиссе гIулакхаш дувцаргда аз. Хьалдоаха мехкдаьттеи гази кIезиглуш латтача, скважинашка хадданза хий чуахийта дезача хьалашка боккхача лоархIаме да керда техникеи хьалхалатта технологии юкъекхахьар.

1977 шереи укх шера 5 беттаи 14 проверка яьй, цунах гучадаьннараш дийцад комиссе заседане. хIаьта материалаши рекомендацеши чакхъяхийта администрацега дIаеннай.

Керда техника юкъеяхьара а чIоагIа болх бу комиссе. Масала, иштта тIаийцай 8 пакера конструкци хувца аьнна енна предложени. дIатIаийцай 10 эзар сома экономически эффект а йолаш йола 8 пакера лаьрхIа предохранитель — центратор а.

Юххьанцарча партийни организаце, администраце гIулакхашта лоаттабу тIахьожам эргабоахаш тоа а беш, лохера хьал лостам а тел, вIаштIехьа а доах берригача — партийни, халкъа, профсоюзни комсомольски тIахьожама низаш. Цхьанне леладер морг шоллагIчунга ца леладайта, хIара звенос къестаду дешаш ши-ший хилийта гIерт партгком.

Администраце гIулакхашта тIахьожам лоаттабеча мётте бокккхача лоархIаме я нов. А. Д. Шуляк керте латта халкъа тIахьожама группа. Автомобильни наькъа капитальни ремонт мишта ю хьожаш цо тохкам баьчул тIехьагIа гучадаьлар, наькъа тIа бехкаш хинна жагIа мегаргбоацаш хилар. Цигача болх соцабир. Халкъа тIахьожама группа заседане йийца а йийца, доагIар де аьнна администрацега дIаелар материалаш.

«Сунжанефть» НГДУ профсоюза групкомеи цехови комитетийи теркама юкъмотт иге латт кхерамзлен техника малагIча хьал тIа я хьежилгеи болх берий унахцIено лораелгеи, къахьегама хьалашкеи цунах телача маьхагеи хьежилга, къахьегама законодательство кхоачашдайтилга. Групкомеи цехкомийи производственни комиссеша яхьа хIара денеи беттабеттеи итогаш елга вIаштIехьдоах. Цехий, участкай балха дерригача хьокхамашта анализ ю, хьалхалаттараш белгалбу, тIехьабусараш хьагучабоах. Социалистически яхьа итогаш групповой комитета шеррача заседане ювц.

ТIахьожама хIара звенос лохера хьал шийгара доагIа дакъа лоац «Сунжанефть» НГДУ берригна болх тоабеча.

Партийни комитето, цехнийи отделенийи партийни организацеша хьаллоац общественноста предложенеш, уж чакхйоахаргйола гIулакх ду.

Б. ВЛАСОВ,
«Сунжанефть» НГДУ парткома секретарь.

ОМСК. ИртышагIа туллача кердача тIаь эггара тIехьара пролет хьалъеча монтаж яь яьннай. Цу тIаьво вIашагIъювзаргья аьрда оагIорахьара Кировски район Первомайскии Советскии промышленни районашца, из баьхан долаш чIоагIа кIезиглургья города-центре гIолла дIа-юха лела мухь кхухьа машинаш. ТIий дуллараша дош деннад Октябра цIей деэдеча хана из тIийла дакха аьнна.

СУРТА ТIА: дуллаш латта тIий.

А. ОВЧИННИКОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ЦIейна накъадолхаш

1978 шера тIаийца социалистически декхараш кхоачашдеча шерра социалистически яхь а йоаржаяь доккхий толамаш доахаш я Грозненски вагонникий коллектив.

Ремонт яреи мехкдаьтта продукташ чуйотта дIа-юха лела составаш кийчъяреи ах шера заданеши дерригa технико - экономически хьокхамаши тIехкхоачашдаьд, иштта кхояьй тоъал материалаш, запасной оатхалаш, ахчан средстваш.

ТIехдика къахьегаш дукха а хьалха латта коллективаш я депо. Царна юкъе а белгалъяьнна я чархий цеха, вагонашта текуци ремонт еча цеха, автоконтрольни пункта, заготовительни цеха, промывочно - пропарочни станце коллективаш.

Цу толама юкъе къаьстта доккха дакъа кхухь коммунистически къахьегама ударникаша слесараша В. С. Анохина, И. П. Зоренкос, П. Я. Мухажиева; котельщика В. П. Усика, сварщика Г. П. Шульгас; цистернаш юдараша В. И. Киданова, Я. Алиева, И. А. Авторханова, Г. Х. Саварина, иштта кхыбараша.

Машиннаькъахой Денна накъабаха кийчлуш вагоннокаша торонаш лех дIа-юха лелаеча состава обработкеи ремонтни яр кхы а сихдара.

* * *

Машиннаькъахой Ерригсоюзни Денна накъаболхаш хIара денна шоай къахьегам совбоах Грозненски локомотивий водителаша, йиллача ханал хьалха шоаш кхача деззача дIакхоачийт мовхьаш.

Укх тIехьарча деношка тIехдика рейс яьй электровоза машиниста Потапов Юре локомотивни бригадас. Прохладнера нормал совгIа 1178 тонн мовхьаш тIадола поезд хьа а ийца цу бригада ханал 30 минут хьалха Гудермесе кхоачайир из.

Уж санна сухал йолаш рейсаш йир машинистий К. Вовкушевске, П. Резникова, Е. Добролюбова, иштта кхыбарий локомотивни бригадаша. Цар дIайигача поездий дозал доагIачул 500 — 1000 тонн дукхагIа дар.

* * *

Шоай балха тIа лакха темпаш ийца къахьегаш я укх деношка ремонтни цехий коллективаш. Депо болхлоша дика къахьегама совгIаташ кийчду шоай цIейна. Тепловозаш хьалъийдеш ремонт еча цеха болхлойи специалисташи дика лоархIабу шоай декхарех. Цар заданеш тIехкхоачашъярал совгIа, шоаш эксплуатаце дIаенна локомотиваш тIехдика хулийт.

Лакха овсарле йолаш къахьегаш я дизельно-заготовительни, электромашинни, автоматни, механически цехий коллективаш. Цар дIалу продукци дика хул. Тепловозникаша дика къахьегарал совгIа 230 эзар сом кходаьд.

Къаьстта белгалбаьнна ба укхаза «Мастер—дошо кулгаш» яха сийлен цIи енна слесараш Усов Виктор, Стариков Павел, Шпан Юрий; токарь Носков Анатолий; дикала отличникаш—слесараш Начхоев Салаудин, Амерханов Александр, Ширягин Анатолий, иштта кхыбараш.

Г. АНОХОВ.

СПЕЦИАЛИСТИЙ ТВОРЧЕСКИ ПЛАНАШ

Iилман - технически прогресс еча хьалашка шерра йоаржаеши бокха лоархIам болаши я ши-ший творчески планаши тIаийца социалистически декхараши кхоачашдара хIара специалиста, бIарччача коллективо йоаржаяь социалистически яхь. ХIара предприятена хьалхашка латтача декхарашка хьежжа хила еза хIара специалиста йола творчески планаш. Уж хIаране толамца кхоачашъяро хьахулийт бIарччача коллективо социалистически декхараш кхоачашдергдола хьалаш.

Специалистий ши - ший творчески планаша вIаштIехьдоалийт инженерни болхлошта юкъе социалистически яхь йоаржае. Творчески планаш увттаеча хана ларде лувца деза хIара специалистага уж ший социалистически декхараш лоархIийтилга, яхье специалиста лоацаш дола дакъа къоастадайта деза. Цо хьахьокх специалисташа кхыдола социалистически декхараш тIаийде ца дезаш хилар.

Халкъа боахам дегIакхувлача толам баккхар тийша да Iилман - технически прогресс елга дегIакхувларах. ХIаьта Iилман - технически прогресс елга дукkхача даькъе тийша да Iилмахойи инженерно - технически болхлойи къахьегамахи цун эффективностахи дикалахи. Цудухьа моллагIдола дешаш къоастадеча хана творчески къахьегара кIоарга знанеш хила декхарийла ва хIара специалист. Цох дуккхача даькъе тийша да кийч а яь хIаране шийи коллективнии творчески планаш кхоачашъелга.

Творчески планаш увттаеча хана керттердар лоархI керда техникеи технологии юкъейоалаяра, производстве автоматизации механизации яра, Iилман ларда тIа къахьегам вIаштIехьа а баьккха производствана доалдара йола мероприятеш ларде лувцилга.

Каст-каста укх тайпара хаттараш ду: «Сенца къоасталуш я коллективни творческии хIаране шийи планаш? Мича хана тIаэца еза коллективни творчески план, мича хана ший творчески план?»

Коллективни творчески планаш увттаеча хана цу планашта юкъехьоча хIара дешага бокъонца хьож, къоастаду из чоалхане хилари хала хилари. ИйслагIча пятилеткагIа дегIа а ера чIоагI а елар личнии творчески планаш кхоачашъяра инженерно - технически болхлошта юкъе яьржа социалистически яхь, Iилман - технически прогресса комплексни программа чакхъяккхара ший тайпара йола социалистически яхьа форма а хинна дIаэттар из. Цудухьа личнии творчески планаш увтта а еш, уж чакхъяхара болча балха чIоагIа йоакхо е еза предприятей кулгалхоша, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, цунца цхьана коллективни творчески планий лоархIам лакха а лоаттабеш. Коллективни творчески план оттае еза цу плана юкъе долха дешаш цхьан сага кхоачашдулургдоацаш хилча. Нагахьа санна цхьаннена къоастадулургдолаш дешаш хуле Iилмахойи инженерно - технически болхлойи балха йола личнии творчески планаш тIаийийча бакъахьа я.

ХIаране ший творчески планех инженерно - технически болхлоша къахьегаргдола гIулакх вIаштIехьдаккхар боккха лоархIам болаш да. ХIара специалиста шийна де могаш дар дикагIа чакхдоаккх, гуча а йоахаш производствана юкъекхувл керда резерваш, лакхбу производства технически боарами продукце дикали. Ши-ший творчески планаш хилaро иштта новкъостал ду хIаранена шийна тIалатта бехктокхам боккха хилар дIадовзийта, лакхъю цун Iилман - технически экономически знанеш.

Коллективни е личнии план специалиста йолаш хилча плана тIа дIаяздаьча деша хьакъехьа творчески уйлаш ю цо.

Творчески планагIа беча балха тIа хIанз а тIехьа дукха кхоачамбоацараш нийслу. Керттерча кхоачамбоацарех да хIаране творчески планаш, специалистий декхараш кийч а даь стимулировани яра йола методически рекомендацеш ца хилар, плана даькъе массанена йола цаIаш мара йоаца формаш ца хилар.

«Малгобекнефть» НГДУ инженерно-технически болхлой 1973 шера денз хIаране творчески планех къахьегаш ба. Управлене ИТР балха опыти кхыча предприятей цу планагIа йола опыти. масала Брянски машинашъеча завода коллектива опыт, ларде а лувцаш 1974 шера специалиста творчески плана форма кийчйир, из могайир мехкдаьттеи гази йоахача управлене кулгалхоша, партийнии профсоюзнии организацеша.

Цу формагIа йола специалиста творчески план латт бархI разделах:

Iилма-технически прогресс:

Цу разделе дIаязъю керда техника хьаяра а производствана юкъейоалаяра а, оборудованена, аппараташта, приборашта модернизаци яра, бурув тохара техникеи технологии эргаяккхара, производственни процессашта механизации автоматизации яра, кхыдола балхаш дара йола мероприятеш.

Кхомбари хьурмат дари:

Укхаза юкъейоалаю КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмос дIадехараш кхоачаш а деш «Производства резерваех пайда эцилга тоадареи халкъа боахаме экономе режим чIоагIъяреи» йола мероприятеш.

Иштта специалиста творчески плана юкъейоагIа Iалам лорадара, къахьегами кхерамзлен техникеи, промсанитари лораяра. Iилмани техниканеи карагIдийннарех пайда ийбара, идейно - политически технически знаней боарам лакхбара, болхлой квалификаци лакхъяра новкъостал дара, общественно - политически болх бара разделаш. Цу разделашка белгалъяьха мероприятеш ший творчески плана тIа белгала ма-яххара чакхйоах специалиста.

1973 шера денз творчески планех къа а хьегаш цу балха тIа йоккха опыт Iоаяьй «Малгобекнефть» НГДУ специалисташа. Ши-ший творчески планех къахьега болабелча денз ИТР творчески хьинар айденнад. Специалисташа планаш мишта кхоачашъю хьожаш тIахьожам лоаттабара, творчески планаш кхоачашъеча автораштa эшаш дола новкъостал дара НТО юххьанцарча организаце вIашагIа а елла болх беш я творчески планашта йола секци. Планашка хьажа а хьож уж чIоагI а ю предприятей НТО советий заседанешка. Планаш кхоачашъю е яц хьажара йола итогаш кварталагIа цкъа ю. ХIаьта шу чакхдаьлча «Малгобекнефть» НГДУ НТО юххьанцарча организаце совете итогаш а яь дикагIдола балхаш поощрени яйтара хьожаду НТО ЦП, НТОВС.

1973—77 шерашка «Малгобекнефть» НГДУ гIолла личнии творчески планех кхоачашдаь дикагIдола балхаш лаьрхIад:

Губкина цIерагIча НТО ЦП Сийлен грамота енна пхи болх, ВЦСПС-и НТО ВС Сийлен грамота енна кхо болх, Iилман - технически общества Ерригсоюзни Совета (НТОВС) Сийлен диплом денна цхьа болх. НТО ВС грамота енна цхьа болх.

Цу шерашка творчески планий автораша кийчъяьй дукха рационализаторски предложенеш. Царех цхьаннена (гIум аратувсача скважинай кIоарга штангови насоса конструкци) яха изобретени Госкомитето могаяь тIа а ийца цун автора еннай 1977 шера авторски свидетельство.

Специалисташа творчески планех къахьегарах боалаш бола пайда бокха ба. ИттлагIча пятилетка хьалхарча шин шера «Малгобекнефть» НГДУ специалисташа кийч а яь чакхъяьккхай 1307 мероприяти, цар баь пайда 222.600 сом да.

М.-С. МАРЗИЕВ,
«Малгобекнефть» НГДУ производственни технически отдела начальник.

ЛОАМАРЧА НАЬКЪАШКА

Района центра 70 километр гаьнарча Ялхарой яхача моттиге мий бетта хьалхарча деношка цхьа метр гаргга хьалхагIа лоа а дилла цIаьхха саьргаш санна догIа дийлхача, ираза валар-валар ца хулаш, боккха хьовзам хилар. Укхаза хиво къайладаьккха тIий мукъадоаккхаш тамашийна Iоажала кIалхарваьлар Тимурзиев Хьасан. ЦIаьхха текха тIаь кIал Iочухьийдар догIо дошадаь Хьасан тIалаьтта лаьтта. Iочукхачале катеха из хьалваккха кхийра бульдозериста Дзейтов Абукара. ХIаьта никъ-м Ялхарой кхаччалца «Жигулеца» а гIоргволаш дика ма-бий.

Мел дукха къахьег из никъ иштта дика хилийтара наькъий ремонтно - строительни управлене 1-ча прорабски участка кулгалхошеи болхлошеи.

Управлене керттера инженер волча Ермолов Борис Васильевичаца Оалкам-Ялхарой яхача моттигера 64-ча километре дар тхо. Массаза лоа уллача лакхача моттигашка кулг дIакховдадалла мара гаьна ца хетача лоам да из. Чоалхане, хала ба укхазара никъ.

— Хьажал, — яхаш хьахьокх сога Борис Васильевича наькъа дехьеи сехьеи яда йоккхий чхараш, — хьалла лакхера Iочунхай хьона уж. — Цкъаза наькъаш дIадукъ цар, машина тIакхеташ а моттигаш хиннай.

Гоннахьа тоатолгаши хийда. Дехьа-сехьа ваьлча хоттала гIоргва. ХIаьта никъ модни туфлешца леларгволаш ба. Раьза хинна велар дувл юхь тIа Бехоев Махьмада, Цо доаль деш йола участок я из.

Цу бус вагончика чу вийна уллачара дуIо цхьайтта сахьат даьлча сомаваьккхар Махьмад. БIарг хьа ца локкхйиташ лоа делх. «Шелал оттаргъя-их» яха дешаш керта чу дессар щунна. ХIаьта 14 километр гаьна механизатораш Оалкам чу а баха юхе саг воацаш латташ ма йий бульдозераш, экскавотораш, трактораш. Шелал оттаргйий мича ховра. Цудухьа Iодахийтанза хургда-их радиаторашкара хий. Саго из гIулакх де аьннадацар цунга. ТIаккха шийна дагадохарах ваха чура хий Iохецарца ша ца беш йисар техника.

БархI участкана бийкъа ба Оалкам-Ялхарой яха никъ. ХIара участке наькъа болхлова. ХIараваp ши-ший декхар кхоачашдеш вале а цхьа моллагIа хатар хилча новкъостала вода массава. Кулгалхоша гIо аларах а доацаш шоай дего хьехарах болх уж. Из дуIа даьннача хана берригача наькъа тIа кхы дикагIа хьал деце а кхерамегIа йолча Оалкамарча участке хьагулбелар берригаш.

— Керттердар, автобусаш лелаpгйолаш никъ мукъабоаккхилга дар. — йоах участка мастера Цечоев Аюпа.

Iуйрнийна шоай рейсагIа дIаяхар автобусаш. ХIаьта цу бус наькъашка болх бераша наб ца еш хала наькъийгалга ховш вацар пассажирех цхьаккха саг.

Вайна ховчча тайпара къаьстта лоамашка техника ца хилча наькъашка болх булургбац наха. Укхаза белгалдаккха деза бульдозериста Малинин Николая, экскаваторщика Долбилин Петра, тракториста Сыроедов Виктора, коммуниста Глебов Василе, Анашин Виктора, шоферий Калайтанов Анатоле, Белозеров Виктора, Хибезов Александра, Марзиев Лауле, кхычар къонахчали денали. Цар новкъостал доацаш машинаш дIагIоргйолаш цу цхьан бус иззал дукха болх а беш юхаметтаотталургбацар 60 километр хиллал бола лоаман никъ.

Никъи тIаьши хIанз а тоадеш дале а керттердар кхоачашхилар: новкъа цхьаккха а хьовзам ца хулаш машинашца дIадигар Альпийски цонашка дIанхувла колхозий доахан.

Укхаза хадийта мегаргдар дувцар, нагахьа санна керттерча «дирижера» прорабски участка мастера Цечоев Айдамира Аюпа балхах дош аьннадаларе. Цечоев Аюп мастералла болх беш вола 20 шу совгIа ха я, цу ерригача хана эггара халагIча Оалкам-Ялхарой яхача участке а беш. Массехк шера денз социалистически яхье хьалхара моттиг а лелаеш управлене дикагIа лоархIаш я из участок. Цунна еннай Къахьегама ЦIеча Байракха орден. Участка болхлоша профгрупоргалла хержав из. Агитатор, коммунистически къахьегама ударник ва, вIаштта бархI шера Мужечерча юрта Совета халкъа депутаталла хержав Аюп.

А. ЗИМАРИН.

Удмуртски АССР. Легированни сортовой прокат — Ижевски металлургически заводе болх бе йолаьча «250» яхача прокатни стана продукци я. Керда агрегат — ше санна кхы йоацаш сооружени я. Из хьалъеча дакъа лоацаш хиннай вай мехкарей Германски Демократически Республикерен предприятеш. Кердача производства ерригa процессаш автоматизированнии механизированнии я.

СУРТА ТIА: «250» яхача стана керттерча корпусе.

Е. ЗАГУЛЯЕВА сурт.
ТАСС фотохроника.

БАРТИ ЦХЬОАГIОИ ЙОЛАШ

ХIара денна дукхагIа хулаш латт вай республике хьалъеш йола нах чубахеи пачхаьалкхен предприятештеи лаьрхIа йола гIишлош. Уж гIишлош хьалъеча эшаш йола кирпишк хьаеча вай республике доккха дакъа дIалоац «Чечингушстройматериалы» объединенена чуйоагIача Грозненски № 2 йолча гIишлон материалий комбинато.

Комбинат духхьала из цхьа пайда баь Iац пачхаьалкхенна а наха а, цо арахецача керттерча продукцех да тIоадал чакх ца йоалийташ дола битумированни каьхат. Из каьхат дIа ца дохьийташ нагахьа моттиг яц вай Союзе. Холодильникашта, стиральни машинашта, дукхача кхыча хIамашта тIахьерчаду из. Цу комбинато арахец ерригача вай Союзе арахецача битумированни каьхатах 55 процент совгIа дар.

Иззал болх вIаштIехьбоаккхар социалистически яхье котало яьккха № 5 йолча битумированни каьхат арахецача цеха коллектив я.

Комбинато арахецаш йола кирпишк дукхагIдолча даькъе дIаккхухь ЧИУС, «Чечингсельстрой», «Чеченингушводстрой» тресташка. Цу коллективо арахецаш йола кирпишк къаьстта дика хул.

— Укх пятилетке рекламаци хиннаяц оаха дIаяхьийтача кирпишка, замечанеш-м хул наггахьа. ТIаккха кирпишк хьаеш бола болхлойи специалисташи из замечани яьча предприяте дIа а гIой хьож малагIа кхоачамбоацар да нийсденнар, кхы шоай балха тIа цу тайпара дар нийсдалийтац, — йоах комбината парторганизаце секретара нов. Махашева.

ГIишлон материалий № 1 йолча комбината коллективаца социалистически яхье а баьнна укх шера къаьстта дика къахьегама толамаш доахаш ба комбината болхлой. Ялх бетта продукци арахецара план ханал хьалха 107,3 процентии продукци маьхалъяккхара план 101,8 процентии кхоачашъяьй цар, хIаьта къаьстта дика толамаш даьхад цар битумированни каьхат арахецача, ялх бетта план 110,6 процент кхоачашъяьй коллективо.

Цу коллектива болхлойи гIулакхера нахи цхьа барти цхьоагIои йолаш хиларо, шоай болх тоабара тIаерзаяь тайп - тайпара мероприятеш цар чакхъяхаро гIо ду царна шоай декхараш дизза кхоачашде. Цу мероприятеех да цехашта юкъе социалистически яхь лелаяр, цу яхьа экран а йолаш хIара денна, бетта итогаш яр. ХIанз керттердар арахеца продукци дика хилар да. Цудухьа гIишлон материалий комбината къахьегамхоша социалистически яхь лелаю «ХIара балха денна—дикала Знак!» яхача девизагIа.

Дика лел укхаза социалистически декхараш кхоачашделга а. Коллективо социалистически декхараш тIаийцад укх шера планал совгIа 70 эзар сома маьха продукци маьхалъяккхен, пачхаьалкхен план 29 декабре кхоачашъеи. Бакъда цар хIанзле 74 эзар сома маьха продукци маьхал а яьккхай, хIаьта шоай торонашка хьежача, пачхаьалкхен план ханал иттех ди хьалха кхоачашъергхиларах дог тийша а ба.

ДIабахача ялх бетта комбината коллективо планагIа 3792 эзар сома маьха мара арахеца ца езача арахийца товарни продукци 4070 эзар сома маьха я. Ерригача комбинате керттерча цехех цаI я № 2 йола Колодов Иван Матвеевича кулгалду кирпишк хьаю цех. Цо цехашта юкъе лелаеча социалистически яхье котало а яьккхай, хIаьта дIабахача ялх бетта планал совгIа цхьа миллиони ворхI эзари кирпишк ара а хийцай.

Цу цехе доахача толамашта юкъе лоархIамегIа дола дакъа дихьад ханал дуккха а хьалха план кхоачашъяьча Васюк Мария Павловнай сменас. Хьалхалаттачарех ба Васюна сменацара Матаев Мовлии (етта кирпишк хьаараувттаер), Агеева Валяи (садчица), Ахмутханов Султан.

Къаьстта ала доагIа пийшка чура йоаггIача бесса из йIайха кирпишк араувттаеча № 1 йолча цеха болхлочох Виситаев Ширванех. Цо пятилетка кхаь шера задани укх шера март бетта кхоачашъяьй. Коммунистически къахьегама ударника цIи лелаеча Ширване тIехь-тIехьагIа чам болашагIа бу из халеи пизкъалеи бола болх. Комбината коллективо хьийгача къин мах а беш цхьоагIча квартале царна парте Грозненски горкомеи горисполкомеи ЦIе байракх ялар Ширвании из санна болча кхыча къахьегамхойи хьаьналча, хьинарерча къахьегамца дувзаденна да.

ХIанз комбината коллектив мел могар деш я продукци дикагIа хилийтара. Кирпишка дикал тоаяра лаьрхIа я цар хIанз оттаеш йола шамот кийчъеш еха кирпишк оата йоккхий установкаш. Уж установкаш оттаярца отходаш ца йовш юсаргья, хьалха дIакхоссаш мел хинна оатаенна кирпишк хIанз юха керда кирпишк хьаярга дIагIоргья. Цунца цхьана продукце дикал лакхлургья. Иштта лохлургда кирпишк хьаярга дIададар а.

Балха толамаш тоадаларга хьежжа лакхлуш я комбината болхлой къахьегама овсарле а. Укх шера ялх бетта къахьегама овсарле лакхъяра план 102,6 процент кхоачашъяй цар. Из хул соахка ялх бетта хинначул 2,4 процент дукхагIа.

№ 2 йолча гIишлонматериалий комбината коллектив шоай балха тIа дика толамаш даьха Iац. из кховю шоай подшефни боахамашта гIо де а. Дукха ха йоацаш КПСС ЦК Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева «СССР юрта боахам дIахо дегIабоалабара» хьакъехьа ше яьча доклада тIа аьлар: «Дика ховш да, городийи промышленнии центрийи оагIонгахьара юрта дола шефски новкъостал мел боккха лоархIам болаш да. ТIеххьарча шерий практика дукха маьхе формаш еннай цу балхацара...».

Уж дешаш ларде а лувцаш кхы а чIоагIагIа гIо-новкъостал деш ба уж хIанз шоаш шефство лелаеча В. И. Ленина цIерагIча колхоза. Комбината болхлоша гIо даьд колхоза электромотораштa ремонт еча, юртбоахама тайп-тайпара балхаш деча. Царех цаI да 8 июле комбинатера 20 саг цу колхоза шекара свеклашта оасар де вахар. ХIаьта иштта комбината кулгалхоша колхоза эшача гIулакхашта кирпишк язъю.

Шоаш даьхача толамех кхоачамбаь Iе лаьрхIа бац укхазара болхлойи кулгалхойи. СССР керда Конституци тIаийца шу доалача денна кердача къахьегама толамащца накъабаха лерхI цар.

Х. АУШЕВА.

КПСС НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА V ПЛЕНУМА РЕШЕНЕШ КХОАЧАШЪЕШ

АТЕИСТИЧЕСКИ КХЕТАМ ЛУЧА КОМПЛЕКСНИ НИКЪ ЛАЬЦАБ

Района партийни организаце берригa болх къахьегамхошта коммунистически кхетам балара хьакъехьарча КПСС XXV съезда решенешка, КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева указанешка хьежжа бу.

Цун указанеш кхоачаш а еш, партийни организаци кІоаргагІа уйла е яьццай чоалханеча а халача а бахача наха атеистически кхетам балара гІулакха, из болх хоадам болашагІа а лаьрххІагІа а лелабу. ДукхагІа йоакхо ю атеистически болх беча идеологически кадрай состав тоаярен чІоагІъярей деша. Дика лархІа дезаш хІама да цхьадолча боахамий, предприятей, учреждений кулгалхоша коллективашка а, нах бахача моттигашка а из болх бар мел лоархІаме да кхетадеш хинна ца хилар дІадаккха тха вІаштІехьдалар. Бахача наьха еррига категореш атеистически пропагандана чулувца гІерташ, оаха хьинарегІа юкъеэзай наьна меттала къамаьлаш деча идеологически болхлой тайп-тайпара отрядаш.

Масала, бетта-бетта хул районни учреждений кулгалхой районерча къахьегамхой хІара дезалаца цІагІа чу а ухаш къамаьлаш деш. ХІара бетта кхоалагІча ерача дийнахьа ерригача районе цаІ дола политически ди хул. Боккха пайда боал 300 совгІча цІагІарча лектореша беча балхах. Идеологически болх комплексно лелабара КПСС райком гІерт ерригача организацей низаш вІашагІтоха а, дына влиянена духьаларча къовсама уж тІадерзаде а. Цудухьа партийни организацешка дикагІа пайда ийбе баьнаб лекцеш, беседаш, кружокаш, семинараш, кинолектореш, гражданий сходаш, школашка атеистически кхетам балар, атеистий денош, керда обрядаш быта юкъейоалаяр, кхыдараш санна йолча формаех.

Ховш да, лекционни балха чулоацам а лостам а керттерча даькъе лекторий составо, цар кийчоно къоастадеш хилар. Наха юкъе еча лекционни пропаганда боарам лакхбара деша парте еш йола йоакхо гуш я «Лекционни пропаганда лоаттамахи из тоаяра де дезарехи» болча КПСС ЦК соцамах.

Из соцам ларде а лувцаш, КПСС райкомо белгал а яьха кхоачашъеш я хьайда мероприятеш. Оттаьй идеологически кадраш царча балха перспективни план.

Лекционни болх тоабара тхо цІаьккха а хьежад лекторий - атеистий составага, цар мугІарашка чуэзаб керда дикагІа кийчо йолаш бараш. Царна юкъе вахав марксизма-ленинизма университета Іилма атеизма факультет яьккха 40 саг. Къахьегамхошта атеистически темаех эгтара хьинарегІа лекцеш ешараштеи беседаш ераштеи юкъе ба школа-интерната хьехархо М. С. Мальсагова, «Гехинский» совхоза керттера экономист Х. С. Расламбеков, «Горец» совхоза болхлой комитета председатель Ш. Дашаев, Мичурина цІерагІча совхоза керттера экономист А. Виситаев, кхыбараш.

ДІадахача дешара шера партийни комсомольски дешара тайп-тайпарча звеньяшка дешаш хилар 3240 саг. Тхона практике дайзад, атеистически темаех еша лекцеши беседаши чулоацам кІоаргагІа болаш а ладувгІараш дикагІа дІанхетабеш а школашка семинарашка шоай политически боарам лакхбеш болча коммунисташа ешараш хиларах. Уж новкъостий дилла а шоашта тІадилла декхар шеко йоацаш кхоачашдеш хул. Шоашта тІалатта бехктонхам кхетабеш а, идейно-теоретически боарам лакха болаша ю занятеш пропагандисташа Н. Петровас, Б. Багашева. Цар выступленешка йоккха моттиг дІалоац дына морала еча критико, ладувгІараш идейно тешаме, дынаца машар хургбоацаш хилийтаро.

Тоалуш боагІа атеистически кхетам балара болх ГІойтІарча, Шалажерча, ГехтІарча культура цІеношкеи библиотекашкеи. Укхаза хьаьлй данм болх беш йола Іилма атеистически пропаганда инолектореш, йолаш я «Атеисташ тІагІерта беза» яха стендаш, къоабалъь тІаийцай «ДоттагІал массадолча хІамал дезагІа да», «Дувцаргда вай доттагІлахи новкъостлахи», «Сецара къаста деза вай коммунизме долхаш» яхача темаш та хетаяь сайренаши диспуташи наха дакъа лоацаш, сакъердаме чакхъювл.

Атеистически болх берригача чубоагІаш а цунна лостам луш а йола центр я КПСС райкомера атеизмана йола совет. Цунна юкъе ва 35 саг. ВорхІ секци я совета школашка, клубашка, предприятешка атеистически пропаганда еш, керда советски обрядаш быта юкъекхухьаш, лекционни пропаганда дукхача наха а, къаьст-къаьстача дынах тешараштa а юкъе, иштта кагирхошца бу болх тоабара гІулакх леладеш, атеистий кадраш кийчъяра болх беш. Секцешта керте латт дика кийчо а опыт а йола нах: районо заведующи И. Т. Сотников, райисполкома председатела заместитель А. Керимов, ВЛКСМ райкома шоллагІа секретарь С.-М. Улубаев, КПСС райкома пропагандан агитацен отдела инструктор Ш. Муртазов, кхыбараш.

Иштта, феврале аргІанара заседани хиннача тІехьагІа, совета членаш массехк партийни а комсомольски а организацешка хилар. Уж хьежар атеистически болх мишта лел, эшаш дола практически а методически а гІо дир, атеизма советий болх тоабе новкъостал дир. Цу тайпара йола Іилма-атеистически пропаганда яра советаш хьаьй совхозий партком машка.

Кхы мел йолча коллективашка атеистически кхетам балара организатораш ба. ДукхагІча даькъе уж бюро членаш, дика политически кийчо йола коммунисташ ба. Дика бу болх «Гехинский» совхоза парткомерча А. Д. Дилаев керте латтача атеизма советъ. Ши шу хьалха КПСС райкома решенегІа базови организаци хьаьяр укхаза. ХІанз ала йиш йолаш да хаттарийн жопийн сайренаши диспуташи еча, дынах тешаращца индивидуальни болх беча укхаза хоадам боллаш йола система хьахиннай аьнна. Совета членаша къамаьлаш ду шурий-товарни фермашка, бригадашка, лекцеш еш, беседаш ю юрта культура ЦІагІа. Цар тематика тайп-тайпара я: «Ислама реакционни чулоацам», «Медицина дына духьаларча къовсаме», «Ислам Нохчийчу ялари цун реакционни чулоацами». ЧІоагІа теркам тІабахийта ладувгІ дынах тешараша совета членаша К. Я. Гантаева, Т. Х. Мурдаловас, Э. А. Магомадова еча малх лацарах, Іалама тамашеча гІулакхех йолча беседашка. Укхаза кхетамца пайда эц атеистически болх беча эрсий, нохчий, гІалгІай, СССР вошал долча халкъий художественни литература обрязех.

Во чакхъяланзар дукха ха йоаццаш Шалинскерча культура ЦІагІа хинна «Безами предрассудкаши» яха диспут. Цу хьакъехьарча дуккхача хаттараштa юкъе укх тайпара дараш а дар: «ХІана лоархІ Іа урдув зуламе хІама?», «Ираз карара ца далийта могаргдолаш вий хьо?», «Безамах дувца йиш йий йоІ эгара тІа маьре йодаш хилча?», кхыдараш.

Балха цу формаша шеръяьй атеистически пропаганда влияни, гІо ду партийни организацешта тайп-тайпарча ноахалех болча наха кхетам бала. Совхоза парткомо шийи заседанешка ладувгІ цехови партийни организацеша, къаьст-къаьстача коммуниссташа, комсомола комитето беча интернациональни атеистически кхетам балара балхах долча хоамашка. Атеизма совета новкъосталца хоадамболлаш бола болх бу торжественни хьале паспорташ дІадалар, бераштa саг йоалаяра - маьре яхара регистраци яр, Советски Эскаре болхараш накъабахар санна йола керда советски обрядаш быта юкъейоалаяра.

Цунца цхьана ала дезаш да дІаяхача замах юхедисараш районе хІанз а долаш хилар. Дына хьалхалаттараш моллагІча ког гІортолгах пайда эца гІерт шоай позицеш карара ца йовлийтара, зулам доалла обычеши традицеши чІоагІъяра.

Царех дуккхабараш цхьаннахьа а болх беш бац, дынах тешараш Іеха а беш, царгара кхоачача хІамилгех бах. КІезига моттигаш яц дына обрядаш кхоачашъе еза яхаш граждаиий бокъонашта, цар паргІатонна уж доазув оттаде гІерташ.

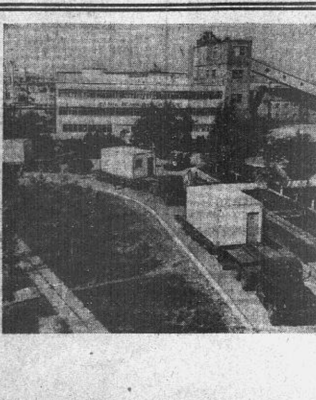
Из новкъадале а, производстве а общественно-политически вахаре а шоай авангардни лоархІам бокъонца кхоачашбеца дукха а дукхагІболча коммунисташта уллув болаш ба тха гуча ца бовла, ды лелабераща машаре баха гІерташ бараш, шоай идейно-политически боарам лакхбара даькъера уставни положенеш кхоачаш ца ераш, хабарагІа дІаяхача замах юхедисарашта духьал а болаш, шоай гІулакхаща уж йоаржаяра гІо дераш. Иштта, Шалаже бахаш бола Идигов Заьудини Атабаев Іаьлеи, шоаш КПСС членаш боллашехьа Кунта-Хьажий мурдашта юкъе а баха, зерате а ухаш зикараш а деш, кхыйола мурдий обрядаш кхоачаш а еш лийнаб: КПСС райкома бюро парте мугІарашта юкъера дІаваькхав Идигов Заьудин.

ДІаяхача замах юхедисараш доахкараща беча балха дика пайда боалаш форма я гражданий сходаш. Цу сходаша цхьан тарду нах дІакхетабари дына культех дола советски законаш телхадераштa цу тайпара гІулакхаш леладе йиш йоацилга дІахайтари.

Ховш да, ийса хургдацар атеистически кхетам балара еррига проблемаш оаха къоастаяьй аьлча. Райпо, «Труд», «Солнечный», «Урус-Мартановский» яхача совхозий партийни организацешка лерттІа оарцагІбовлаш бац наха интернациональни атеистически кхетам балара гІулакха.

Партийни организацей декхар да атеистически кхетам балара балха формаши методаши хІара денна тоаяр, ерригача общественни организацей денал айдар, лерргІа а тІагІертта а атеистически болх хІанзарча хано дІадехарашка хьежжа комплексно, вахарца органически бувзам болаш, къахьегамхой тайп-тайпарча категореша дІадехараш теркал а деш бе гІертар.

А. МУЗАЕВ,
КПСС Урус-Мартановски райкома пропагандан агитацен отдела заведующи.

Краснодарски край. Кубана наьнъашка гІолла лел моллагІа дараш санна доаца мовхьаш тІадола машинаш. Беза мухь ихухьача автомашинаша дІаккухь кийча цІенош. Царех монтажникаша вІашагІдехк Кавказски, Высельковски, Новокубански, Тбилисски районашкарча станицешкеи отарашкеи хьалдеш дола доккхий цІенош.

Гулькевичи яхача городерча «Крайколхозстройобъединене» объемно-панельни цІенош хьалдеча эксперименталыни заводе кийчду блок-цІенош.

Йоккхий конструкцеш вІашагІ а ехкаш цІенош хьалдаро дикка лоацъю гІирсаш хьалдара ханаш, транспортага дІадодар лохду, торо хулийт гІишлон-материалаши арматурни болати кходе.

СУРТА ТІА: Завода коара арайоагІа блок-цІенош тІалатта автомобилаш.

ТАСС фотохроника.

Казахски ССР. Ф. Э. Дзержинске цІерагІча Алма-атински производственни трикотажни объединене ер шу доладелча денз 3350 эзар сома продукци пачхьалкхен дикала Знак йолаш арахийцай, хІаьта планал совгІа маьхала яьккха продукци 500 эзар сом совгІа мах болаш я.

Пятилетка кхаь шера задани трикотажникаша лаьрхІад СССР керда Конституце шу дизарга кхоачашъе. Предприяте хІара болхло къовсам лоаттабеш ва тІехдика йолаш продукци арахецара тІехьа.

СУРТА ТІА: основовязальни цеха хьалхалатта вязальщица комсомолка Изотова Нина. ВЛКСМ 60 шу дизарга цо дош деннад шийи пхе шера задани ханал хьалха кхоачашъе аьнна. ХІанз цун къахьегама календара тІа — 1980 шу, июль бутт латт.

В. ЗИНИНА сурт.
ТАСС фотохроника.

МАСТЕРИ ПРОИЗВОДСТВОИ

Производстве юкъ-моттиг дІалоаца фигура я мастера яр. Из ва эггара чІоагІагІа социалистически декхараши планаши кхоачашдар шоаех тийша долча коллектива лохерча звеньяшта кулгалдер. Цун декхараш дукхеи тайп-тайпареи да. Из декхарийла ва технически процессаши производственни дисциплинеи телха ца яйтара тІахьожам лоаттабе, хІара саго ше къаьсттан ерригача коллективои заданеш кхоачашъяра дола хьалаш Іалашде. болх беча наха цийгара хьокхам бала.

«Мастера болх чоалханеи дукха оагІокаш йолаши, цунца цхьана сийдолаши ба. Мастер даим болхлочунца айхха бувзам болаш а ва, вай общества цу хьалхле лелаеча классагара дикагІдар хьаийдеш а ва, цо къахьегама коллективашка чакхйоакх кхетам балара йІаьхегІа йола школа» — яхаш да Л. И. Брежнева дешаш.

Назрановски «Электроинструмент» завода литейно-прессови цеха штамповочни участкана кулгалдеш ва Имагожев Іийса. Из цхьа барт болаш коммунистически къахьегама коллектив я. Укхаза цхьаккха тІехьавусаш воацаш къахьегаш ба, тайп-тайпарча станокаш тІа болх бе ховш ва массава а. Іийса ше болхлочунгара ваьина кхаьчав мастерга, ше йолча станокаш тІа болх бе Іомавенна ва из. цудухьа керда балха баьхкарашка цхьана йоагІа говзалаш Іомаяйт цо.

Из коллектив дика я. цар мастера ма-аллара кхетама болх наІарагІа чуваьлчахьа болабу цо коллектива доакъашхоща. Цхьа юкъ яьккхар цу коллективацарча А. Измайловас балха тІераювлаш, Хьагул а беннача цар цу сахьате из меттайоалайр.

Имагожев Іийсас йоах: «Планаши декхараши кхоачашдар къестаду смене, участке. Къаьстта укхаза мастерай болхлоштеи массарел а дикагІа гучадоал шоашта карагІдаргдар, хІаране хьинари кхоачамбоацараши, балха гоалдаьннар цу сахьате нийсде торо хул». — Цхьа хІама во да,—йоах раьза воацаш Имагожева — цеха профсоюзни организаце кІезига гІо ду тхона социалистически яхь йоаржаяра тІехьа. Из гІо ца хилча болх бе хала да мастерашта.

Литейно-прессови цеха коллективо 2-гІа квартал чакхъялале дуккха а хьалха рапорт делар встречни плани социалистически декхараши кхоачашдарах. Цу толама юкъе лоархІам боллаш дакъа дихьар штамповочни участка болхлоша.

Іийсай коллективе цІаккха йицлуш яц «ХІара балха денна — дикала Знак» яха девиз. Цу гІулакхо торо хулийт кхоачамбоацараш дІадаха.

18 шу да Имагожева болх бу. Ше Іоаяь опыт цо камаьрша дІалу къоначарна. Цо кулгалдеча коллективана безабелар горячеводски мехкдаьттахой «Пятилетка кхаь шера план 7 октябрь тІа кхоачаш кхоачашъе!» яха болам. Литейно-прессови цеха коллективана боккха лоархІам болаш ба из болам, хІана аьлча пятилетка чакхйоаллаш, болхлой кхы дукхагІа а ца хулаш, производстве арахеца продукци 1,6-зеи дукхагІа хилийта лерхІ коллективо.

Заводе чІоагІа йоакхо-м ю мастерий, бакъда кхы дукха да де дезаш дараш.

—Аз сай балха денна анализ йича, дукхагІа йола ха сай профессиональни гІулакх доацача кхыча гІулакхашка дІайода са, — йоах Имагожева. — Вайна махарра производства эффективность лакхъялар дукхача даькъе мастер шийи керттерча декхараштa тІера ца валарах тийша да. Цудухьа завода кулгалхой ерригача участкашка, цехашка производствана технологически кийчо яра цаІ йола система балха юкъейоалаяр ма-моггa сихдеш ба. Заводо Іилматохкама институташца договораш яьй. Таханарча денна керттерча технологически процессех 76 ГОСТ кийчъяьй балха юкъеяхьа, юкъейнхьай техдокументаце норма —контроль. ХІанз керттерча наделей, инструмента документаци дикагІдолча тайпара хьадоагІа участкашка. Иштта боккха болх чакхбоах оатхалашта унификаци стандартизаци яра а. Цу дерригие торо хулийт болхлой юкъерча звено хьал тоаде, мастерашкара доагІар тІагІертта хьадеха.

Къона специалисташ балха хьабаьхкача хана шевар отделашка болх бе ловш хул, цхьабакъда цеховой практика чакх ца яьккхача хала мавеззара кулгалхо-м хургвац. Цудухьа хІанз тхоашта могар деш да тхо завода дукхагІа эшшачеи цар говзалга хьежжаи къонабараш балха дІанийсбара.

Заводе дика вІаштІехьдаьккха да юкъерча звенои болхло материальнои моральнои хьаллацар. ХІаьта мастерашта укхаза къахьегама отпуск дукхагІа лу, алапеш тІатехад, «ДикагІа вола мастер-хьехамча» яха цІи лу. Из цІи яккхачунна ахчан совгІат лу, иштта кхыдараш а. Из цІи еннача мастерашта хов шоай болх мел сийлахьа ба а, шоай заводо мел йоакхо ю а.

Даим кхетаде дезаш да дешарца Іомадаьр практикаца чІоагІде дезилга. Цудухьа заводе гІо ду хІаране шийи знанеш кІоаргъяра, эшаш дола хІамаш Іалашду. ХІара шера оаха заводера 20 саг вохийт машиностроительни техникуме, иштта институташка.

Заводе долаш да болхлошта юкъера образовани ялара хьалаш. Белгалдаккха деза, укх тІеххьарча хана мастераш завода библиотеке дукхагІа ухаш хилар.

«Сай практикацара цхьа моттиг дагаух сона массаза а, — йоах Имагожев Іийсас. — Со мастералла болх бе волалуча хана, ше кулгалдеча нахаца Іимерза, царна эшар фуд ховш волча, цеха начальника аьлар: «ТІеххьардар да хьона, болхлошца доминойх ма ловзалахь», аьнна. Цу хана уж дешаш совлен хийттар сона, цхьабакъда хІанз кхет со из ала гІиртачох. Болхлошца хьакхашта ваьлча, эшшача наказани ца еш вита а, болхлочо даь харцахьардар къайладахьа а тарлу. Цудухьа яхаш хиннад цо из. Бакъда из дац болхлошца Іимерза, барта хила везац яхилга.

Завода дирекци, партбюро, цеховой партийни организацеш тІахьожам лоаттабеши ца хаддаш Іомаеши я «Мастер — болхло» яхача зІанара юкъерча бувзама нравственни система. Дуккхача участкашка чІоагІденна дІаэттад кулгалхоштеи болхлоштеи юкъера гІулакхаш хила мадеззара хилар.

Производстве доккха дакъа дІалоац мастера. Цудухьа заводе чІоагІа йоакхо ю мастералла болх беш бараш производство дегІахара хІанзарча боарамо дІа ма-дехха ра хилара.

М. ЗУРАБОВ,
тха штате воаца корр.

ЙОККХА ОПЫТ ЙОЛА ПРОПАГАНДИСТ

1972 шера ВНИПИ «Промавтоматика» экономически дешара сете пропагандисталла болх бе йолаеннай коммунистка Раиса Михайловна Рогожина. Цу хана денз болхлошца «Экономически знаней ларди» курсах, инженерно-технически болхлошца 1-ча цикла программах «Экономика лардахи производствана кулгалдари», иштта 1976 шера денз 2-ча циклацара «Социалистически обществера инженерни къахьегам» яхача темаех занятеш еш хьайоагІа из.

Шийи болх дика бовзаш педагог я экономиста дешар дийша йола Р. М. Рогожина. Занятега бокъонца конспект оттаеш, де дезача къамаьлага хьалхе дика кийчлуш я пропагандист. Лекцеш кийчъеш дешара новкъостала лаьрхІача материалел совгІа КПСС XXV съезда документех — материалех Пленумий соцамех, кхыдарех шерра пайда эц цо. Шийи берригa ладувгІараш къахьегаш болча ВНИПИ «Промавтоматика» институтеи Іилма-производственни объединенеи практически балхаца айхха ювзалуш, района, города, республика мехка вахара масалаш долаш кийчъю лекцеш. Вай партеи правительствaи экономически, политически стратеге тайп-тайпара дешаш Іомадеш К. Маркса, Ф. Энгельса, В. И. Ленина произведенеех шерра пайда эц пропагандиста.

Лекцеши занятеши яра йола тематически план я пропагандиста. Цхьабакъда, КПСС, вай правительства текущи политика, соцамаш, решенеш, СССР-а, РСФСР-а, НГІАССР-а керда Конституцей материалаш Іомаеш цу тематически плана тІера ювлаш цкъаза моттигаш-м нийсъеннай цун.

Тематически плана хІара темах ю семинарски занятеш. ХІаьта шоаш занятешка кийчлуш пропагандиста бакъахьа хеттача тайпара белгалдаьча литературал совгІа шоай института, отделий, лабораторей, группай балха опыта материалех а пайда эцар ладувгІараша. Каст-каста хулар отделашта, подразделенешта юкъе балха опыт дІа-юха эцаш йола цу тайпара собранеш. Иштта шерра пайда эцар республика предприятей, мехкарча кхыча городашкарча Іилман организацей балха опытах а. Царех дуккха дешаш дувцаш къамаьлаш деш диспуташ хилар.

БоккхагІбола Іилман болхлой, группай заведующеш, боккхагІбола инженераш, вешта аьлчай, йоккха опыт йолаши болх дика ховши болча инженерех латт Р. М. Рогожина пропагандист йолча дешара группера ладувгІараш.

ДІадахача дешара шера «Социалистически обществера инженерни къахьегам» яхача курсах йолча шоллагІча шера программах дешаш хилар уж. Дукха пайдане дешаш къестадир курс Іомаеш. Инженерни къахьегама чулоацамах, эффективностах, иштта Іилма-технически прогресс сихъяраи инженерни решеней дикал лакхъяраи долча специалистий даькъах, инженерни къахьегам Іилманца вІаштІехьбаккхарах, стимулировани ярах, къахьегама коллективе социалистически яхь йоаржаярах долча инженерно-технически болхлой даькъах дар уж дешаш.

Уйла тІайодаш а пайдане а чакхъяьлар «Социалистически яхье специалисташа дакъа лацар» яхача темах хинна семинарски заняти. ЛадувгІараша даьча къамаьлашка дийцар дерригача халкъа социалистически яхь дегІаярца, институте, отделашта, службашта, подразделенешта юкъе йоаржаьча социалистически яхье специалисташа лоацача даькъаца дувзаденна дешаш, анализ йир инженерно-технически болхлой яхьахи специалисташа шо-шоай творчески планаш кхоачашъярахи йолча керттерча формаех хулача пайдана, гучаяьккхар къахьегама эффективности инженерни решеней дикали лакхъяра йола резерваш, белгалдаьхар институте из лоархІаме болх тоабараи дегІабоалабараи дола наькъаш.

Къамаьлаш даьраша чІоагІагІа уйла тІаяхийта дуацар продукце дикала кулгалдара комплексни система Іилматохкамеи конструкторскии организацей къахьегама гІулакхаштеи Іилман-тохкам бара практиканеи юкъехьолгах, цахаддаш лакхлуш латтача инженерни къахьегама дикалои эффективностои дІадехараш вІаштІехьдахара а «Пайданеча производстваней балха дикалаи тІехьа» яха иттлагІча пятилетка керттера девиз хоадам болаш кхоачашъяра а тІаерзаяь йолча пачхьалкхеи, отраслей, предприятей стандартех, кулгалдара материалех, иштта кхыдолча нормативно-технически документех разработкашка кхы а шерагІа пайда эцилгах. Къаьстта кІоаргагІа чулоацам болаш яр В. И. Кузовкова, В. К. Дудинай, А. С. Мальцева, Б. Ф. Чеботарева выступленеш.

ЛадувгІараш шоаш Іомадеча дешаех кхийттилга хьахьекхар цу выступленеша. Цхьа-дале, пропагандист дика кхеташ хиларах, шоалагІа-дале, цо дешара процесс дика вІаштІехьъяккхарах, иштта программни материалаш грамотно, кхетаергйолаш язъярах хьахиннаб из толам. Цу балха мел эша дика хІамаш, педагогически навыкаш йолаш, иштта из сийдола гІулакх леладе ловш я пропагандист Р. М. Рогожина.

Семинарски занятешка ладувгІарий уйла тІаерзае, хьокхама пособехи дешара кхыдолча технически хІамаехи хьаькъалца пайда эца, дешарий субъективни а индивидуальни а белгалоний лоархІам бе, хьалха Іомаьчунца тІехьа тІайоагІа материал ювза, царех теоретически а практически а выводаш, кхыдараш де ховш я нов. Рогожина.

Укх шера май бетта занятей итогаш еш Іилма-технически конференци хилар пропагандист Р. М. Рогожинас кулгалдеча дешара групе. Шоашта хьалхашка оттадаь декхараш дика кхоачашдара тешал деш яр ладувгІараша оттаь рефераташ. Цу гІулакхо хьахьокх шийи ладувгІарий балха говзал, шоаш кулгалдеча къахьегама коллективашта лерттІа кулгалдара йола цар говзал лакхъяра пропагандиста боккха болх баьлга, хІаьта из къахьегамхошка экономически дешар Іомадара вай партеи правительствaи дІадехар ма-дий.

Ю. ЛАКЕЕВ,
ВНИПИ «Промавтоматика» экономически дешара сета кулгалхо, технически Іилмай кандидат.

Вай республикал арахьа а хестаеш я Сунженски райбыткомбината наха тайп-тайпара хІамаш тегаш йолча цеха продукци. Укхаза тегараш спецбарзкъаш да: чухьнахьа дувхаду барзкъаш, халаташ, костюмаш. иштта кхыдараш.

Пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра социалистически яхье а яьна коллективо доккхий толамаш даьхад. ЦхьоалагІча квартале хьийгача къии итогаш йича цу цеха хьожайир комсомола ЦК вымпели ахчан совгІати. Цу коллективо шийи пхе шера план кхаь шера кхоачашъе лаьрхІад.

Цу доккхача хьокхамий доакъашхо я тІехдика къахьегаш йола Хамхоева Ася. Сайрийнарча школе дешаш йоллаше а цо хІара ден норма 120 процент кхоачашъю.

СУРТА ТІА: Хамхоева Ася.

С. ХАКИЕВА сурт.

Хьайбаш меца дусаргдац

Дукха хьайбаш да Гудермесски района «Кошкельдинский» совхозе. ХІанз царна тоъалбоалаш доакъар-Іалашдар хилийта гІулакх укх шера а, хІаьта кхычча а пятилетка шера а хьайбай продукци яккхараш пачхьалкхенга йохкарай планаш кхоачашъелга. Из кхета а деш шоай еррига торонаш оарцагІъяьха къахьегаш ба хІанз цу боахама доакъар Іалашдара лаьрхІа вІашагІъеллача Бернев Шахида кулгалдеча бригада болхлой.

ХІанз люцерна чуэцаш ба уж. Укх шера 16 гектара тІа дІайийнар а йолаш — 226 гектара тІа я из культура совхозе кхееш. Цунах дукха хІама ца эшаш 200 гектара тІара косилкашца хІанзле хьекха яьккхай механизатораша Яшуев Ташрудина, Баймурадов Сайдмохьмада, Эльмурзаев ХІамида, Акбулатов ГІайсолтас. Ваьца тІара тхир дІадаллалца сабар а дийя Іуйрийна ворхІбархІ сахьат даьлча дІаболабу цар шоай болх.

— ЛаьрххІача боарамагІа йокъаяллийтар духьа хьекха касарех Іоюлл механизатораша люцерна. ТІа тхир а уллаш хьекха касарех Іойиллача цунах лакхера яр йокъалу хІаьта юкъе, кІалла уллар тІуна юс. Аьла лаьрхІа иштта йокъаяьча люцернах аргІаш дича из сиха талх,— йоах Бернев Шахида.

Механически йолхьингашца йокъаенна касарех улла люцерна гулъеча Сулуев Хьусена, холаш деча Висуров ГІойсолтас, Берсанов Зайнуде болх касараш тІа тхир уллача хана дІабола а бийя делкъийга чакхбоакх. Фу бахьан долаш?

Касарий лакхе улла люцерна кІал уллачул дукхагІа а але дийнахьа йоахьелча дІа-хьа тІера лаглуш гІа Іо а легаш хулча йийначча, люцерната хьайбашта эгтара пайдане гІа дола дакъа — гІа Іо а деше чІерна гІа мара йисац. ХІаьта бийсана дуллача тхиро кІаьдду гІа. Цудухьа тхир тІаулла хана гулъеш хилча люцерна гІа дукха каглац. Из кхета а деш дІаболабу хьекха улла люцерна гулъерча-реи цунах холаш дечареи шоай болх Іуйрийна сецца, хІаьта делкъийга йІоахъелча чакх а боакх.

Иштта, Іалашду доакъар ма-хулла дикагІа хилийта торо луча резерваех биза пайда эцаш, къахьегама овсарле лакха йолаш болх бу доакъар Іалашдеш боахкачар. Лакхе цІераш яьхачарна юкъе цаІ вац балха нормаш хІара дийнахьа 130—150 процент кхоачаш ца еш.

Дог гІоздоаккхаш ба люцерна хьувкъам а. ХІара гектара тІара юкъера лаьрхІача 40 центнер буц йоал. Цу гІулакхо йиш хилийтай хІанзле 340 тонн сенаж кийчъе, дукха хІама ца эшаш бІаь тонн йол Іалашъе. ХІаьта планагІа укх шера бригада болхлоша Іалашгъе езаш я 840 тонн йол, 2900 тонн силос, 200 тонн сенаж.

Цунах кхоачамбаь Іе дага бац совхоза доакъар Іалашдераш. Грозненски района «Первое мая» яхача колхоза колхозхоша республика берригача юрта боахама къахьегамхошка даь кхайкарал дег тІара къоабалдеш хьал а лаьца, хьайбаш кхаба цхьан шераи ах шераи кхоачам хиллал доакъар Іалашде дош деннад цар.

— Дика кхетаду тха бригада болхлоша доакъар Іалашдара хьакъехьа КПСС ЦК июльски Пленумо юрта боахама болхлошта хьалхашка увттаду декхараш. Царга хьежжа доакъар ма-хулла дукхагІа Іалашде йиш хулийтаргйолча торонех бизза пайда эцаш ниэ, хьннар чІоцa деш къахьега лаьрхІад цар дІахо йодача хана а. Доакъара лаьрхІа дІайийна 185 гектара тІа хьажкІаш, 226 гектар люцерна я тха. Цу кхашкара чуийцача хьуэкъамах кийчде дезаш да дерригa доакъар, — йоах Шахида. — ХьажкІий хІара гектара тІара 200 центнер совгІа моша гІадам даргда хийцца. ЧуийцачуІ тІехьагІа из хургда 3700 тонн. Цунах 3500 тоннал кІезигагІа йоацаш силос кийчлургья. Цул совгІа гурахьа дийна ялат чуийцачул тІехьагІа а лерхІ оаха силоса лаьрхІа хьажкІаш дІае. ДІахо. Сенаж кийчъяра план хІанзле 170 процент кхоачаш ма-яьйй оаха. Йисар-йол. ХІанз хІара гектара тІара дукха хІама ца эшаш 50 центнер моша люцерна чуяхь оаха. Цу тайпара хІанзчул тІехьагІа кхы а 230 тонн буц чуя йиш йолаш я совхоз. Цунах, мошача доакъара лаьрхІа хьайбашта лургъяр юкъераяьккхача а, кхы а 100 тонн йол Іалашъюлургья. ХІаьта люцерна укх шера диазза хьакха дага да тхо. ШозлагІа хьокхаш хІара гектара тІара — 45 центнер, кхозлагІа — 30, диазлагІа — 20 центнер чуя а лерхІ хІара гектара тІара. ЛаьрхІача из еррига а 2470 тонн хул. Цунах а хийцца 800 тонн йол Іалашъе йиш хургья.

Х. МАГОМЕДОВ.

Доазол дехьара

Объективе — Вьетнам

ЭкспортагIа дIаухийтача вьетнамски товарех хьатIадоагIар мехка социализма материально-технически база хьалъяра СРВ правительства хьежадеча ахчах дикна доккха дакъа да. ХIанз республика ший товараш экспортагIа дIаухийт дунен 40 совгIа долча мехкашка.

СУРТА ТIА: Лаокай яхача городерча консервни фабрика кийча продукци экспортагIа дIаяхьийта кийчъеш латт.

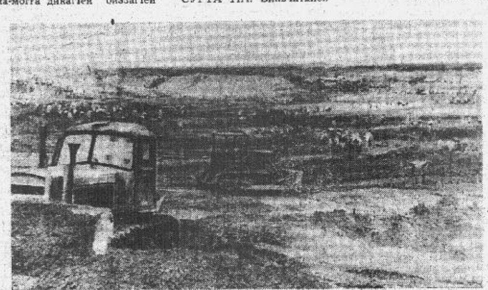

* * *

Ирригационни балхашта механизаци яр — Вьетнама Социалистически Республика юрта боахама къахьегамхошта хьалхашка латтарех лоархIамегIа дола цхьа декхар да. Из кховчашдара ахархошта доккха новкъостал ду мехка промышленни предприятеша. Заводий болхлоша тIайийду ма-могга дикагIеи биззагIеи техникаца юрта боахам Iалашбара хьакъехьара декхараш.

СУРТА ТIА: Биньчитхиен яхача провинце ирригационни сооружени хьалъеш йола техника.

ВИА—ТАСС.

Бокъонаш йоацача дунен тIа

ТIЕХХЬАРА ТIАДАМ

Квартира чура араяккхарах хилар 59 шу даьннача американкана Эллин Карнена кад тIехбохийташ бола тIадам. Конторе болх беш хинна мар дийна хиннача хана Чаттанутерча, штат Теннесси хаяхача маьреи сесагеи кIезигдукха баха торо яр. Цар йиш хилар хIанз США кхыча районе болх беш вола воI хьалкхево а. Меца а лелацар уж, зуламаш ду нах дукха хиларах цIи хезача цхьан квартале хиннача, эсалча квартирах дала ахча а хулар. Кхыча, дикагIча а маьха езагIча а, квартире баха маьреи сесагеи торо яцар. Цхьабакъда, уж еррига проблемаш хьалхашка латташехьа, Джони Эллини Карне шоаш дийна мелаб сатийна боахалургба мотташ бар.

Деррига хувцаделар Эллина мар кхелхача. Лора заключене тIа цецвала хIама дацар: чIоагIа вацарагIа дега приступ хиннай. «Дукха ха хьалха пенсе ваха везаш вар ер», — аьлар кIезиг-дукха цунах дог лазаш волча цхьан лоро. Амма къаваларагIа тела пособи мари сесаги доахалургдоацаш зIамига яр.

Эллин Карне дIадийхка ахча духхьал шин кIиранна мара тоъанзар: цунах дукхагIдар медицински счеташеи мар дIаволлаш хиннача расходашеи дIалаьцар. Цул тIехьагIа тIаэттар бокъонца йола къел. Социальни новкъостала пособех низткъа даа хIама нийслора, квартирах дала хIама дисацар. «300 доллар хьерчад са цунга», — аьна Iаьдалга летяъар цIеной да. Муниципалитето цо дийхар кхоачашдир. Массехк тенна дегIамаш долча полицейскеша, Эллин Карне даь дехар а, цун бIаргех Iоуха хий а, тер-кал а ца деш, цун хIэмилгаш улица тIа араяьхар, квартира ниI дIакъайлар.

Ха яхача кхалсага яха моттиг яцар, цудухьа тротуара тIа сецар из бийса яккха. тIатеха хIама хьа а яьнна йолча кущетка тIа Iо а йижа. Цунах дог лазаш хиннача лоалахарча цхьан кхалсаго чуйийхар Эллин бийса яккха, амма по яха тиганзар: къуй дукха ба укхаза, цар дIахьоргья са юхейиса хIамилгаш а. — аьлар цо. Iурра гучабаьлар социальни новкъостала управлене болхлой. Шоеех тийша йолча кхалсага гIулакх во долга а хайна, нахагара боаккхачул кIезигагIа мах а телаш, шийчотагIа гостинице яха Эллин Карне раьза хулий хьажа баьхкабар уж. Амма уж нах тIехьа баьхкар — цIенах еха жеро бус кхелхаяр. «Вахарцара безам дIабаьнна хиннаб укхан», — мара ала хIама хиланзар виIий а, шийта Чаттанугерча полице телефон техача.

Эллин Карне истори тара да миллионаш болча ха яхача американцийчоа. Бакъда, берригаш а ба-м бовц уж, из жеро санна, амма США ерригача йоккхийча городашка го йиш я шоай доалахьа мел йола хIама чу а йоаллаш дола каьхата тIормеш бе а доахкаш бола кхал а маIа а ха яха нах. Уж цхьаккха гIулакх а доацаш лелаш хул улицаш тIа, Iай йIайхача метро решеткаш тIа йоах бийсаш, аьхки — паркашкарча гIандаш тIа. Цхьаккха саг а вац цар бала болаш, ший хьалах доккхал деча, эггара бIаьхийгIа болча капиталистически мехка а саг вац царна новкъостал де дагаволаш.

А. ВОРОНИН,
ТАСС корреспондент.

КОМСОМОЛЬСКО-КАГИРХОЙ ЛАГЕРЬ

Грозне бахача наха план 2800 тонн баьцадаараш дала йолаш 3100 тонн яла, задани 1500 тонн сомаш бала йолаш 1500 тонн яла декхар тIайийцад «Аргунский» яхача совхозо. Из кхоачашдеча цунна новкъостал деш ба хIанз Грознерча 22-чеи 42-чеи школай йоккхагIча классашкара дешархой.

Цар «Бригантина» яха комсомольско - кагирхой лагерь дукха гаьнаш ягIача доккхача коа я. Ков чудерзадеш гобаьккха дагIача цIеношка да бераш. Палаташка паргIата я. 250 саг ва цига.

Хохашта, помидорашта, морковкашта, оасар деш; боалаш, гIамгIаш, нарсаш, кабуц чуэцаш балхаш ду кIаьнкашеи йиIигашеи.

Раьза ва шоллагIча бригада бригадир новкъост Горчханов а цу бригадерча бӧлхлошта а, шоашта гIо де баьхкача дешархошта а. Царна иштта раьза ба бригадираш Гаврилова Мария Ивановнеи Барсанукаев Хьасани, кхыбараш а.

— Тхона дика хоалу цу лагеро деш дола новкъостал, — аьлар совхоза директора Баркинхоев Бориса. — Хьалха хьабоала боалаш чуэцаш, хIанз гIамгIаш йоахай цу бераша гIо даь децаре ца кхе мегар тха уж сомаш ма-боаггIара чуэца. Укх шера дегIа дукха а дийлха, каст-каста чIоагIа мух а хьийнха, дикка дукха моша горох лаьтта Iойиллаяр тха. Цхьайола моттигаш юсар комбайнага ца хьокхалуш. Иштта йиса горох хьалъэцача чIоагIа накъабаьлар тхона дешархой. Тхо раьза да тхоай къонача новкъосташта, — аьлар директора.

Лагере я 11 отряд, царех хIаране шии командири воспитатели ва. Кхашкеи бешамашкеи балхаш деча а лагере общественни гIулакхашта юкъе дакъа лоацача а белгальяьнна я 1 отряд. Цун воспитатель я хьехархо Марьенко Татьяна Михайловна.

Белгальяьнна дика къа а хьег. лагере хьожа а хьож цу отрядацара 42 школера дешархой Шадиева Iайшаи Абдулкадырова Сацитеи.

— Бераштa сагота хургIоацаш ловза, сакъерда, культурни салаIа, шоай сакхетам лакхбе мел эшар да лагере, — аьлар цун начальника 42 школе физкультура хьехача В. Л. Крикорова. — Тха комсомольцашцеи пионерашцеи вIашагIкхийтта хиннаб совхоза кулгалхой, Сийлахь-боккхача Даймехка тIема а къахьегама а ветеранаш. Цар бераштa дийцар шоай совхоза боахамах, цун дикача нахах, шоаш Даьхе лораеш баьча тIемах, дукхача шерашка шоаш баьча балхах. Шоаш даьча къамаьлашца цар берашта чуйоссайир къахьегам безара, интернациональни патриотически уйла. Раьза бар дешархой шоаш болча баьхкараштa, — йоах лагера начальника.

Цул совгIа, дешархоша доккха хьоашал тессад совхозерча кагирхошца. ВIашагIа а кхийтте, цхьана футболах, волейболах, кхычох ловз уж.

Лагере бераштa ловза я шашкаш, шахматаш, домино, теннис, кхыраш. Сарахьа тайп-тайпара халхараш, художественни чтенеш, концерташ хул.

Лагере арадувл пенгазет, «Молния» яха къахьегама листок. Хоза кийчду уж художника — дешархочо Лебедева Таняс. Дика болх баьча отряда цIерагIа урагIйохийт цIе байракх.

БоккхагIболча воспитателаша — 22 школа хьехархочо Коновалова Татьяна Михайловнаси 42 школа хьехархочо Оганова Амалия Татиосовнаси тайп-тайпарча темаех йола беседаш ю дешархошта. Масала. «Машара тIехьеи империализмана духьалеи лоаттабеча къовсамера барт-цхьоагIо». «Фу яхилга да. бокъонца вола къонах?». «Камаьрша хила хой хьона?», иштта кхыяраш а.

Комсомольски комитета секретара Соловьева Светас дика вIаштIехьаьккха лелаю политически информаци. Политинформатораш дешархошта дIаловзийт дунен, мехка, республике хула керда хоамаш, уж дувз лагерерча гIулакхашца, берий вахарца, лакхбу цар политически сакхетам.

УнахцIено чIоагIъенна, къахьегам безабенна, культурни салеIа цIадоагIарга бераш.

Ю. ЮСУПОВ.

Редактора зам.
М. М. ХАМХОЕВ.

ЛОРА ХЬЕХАМАШ

Чена лазарех лоравала йиш я

Ахкан хана каст-каста хул чена лазараш. Цу массадолча хIамзна бехкеяраш микробаш я. Вай дувцача лазараштa юкъе эггара халагIа а белгалагIа а чена дола лазар — дизентери да. Греки метталара даьккхача «че талхар» яхилга да из. Дизентери хиннача сага че коачлу, чIоагIа лазараш хул че, каст-каста а шелал е йIовхал тIайоагIаш хул, кхыйола белгалонаш а я цу лазара. Бакъда, дизентерях йола белгалонаш йолаш кхы лазараш а да, цудухьа, лазара бокъонца йола диагноз лора мара къоастаергъяц. доагIаш дола дарба де ховргдац, езаш йола молхаш а йовзаргъяц. Фуд а малад а ховш ший ханнахьа доладаьча дарбано лазар къа ца долийташ дIадоакх. Цудухьа, эггара хьалхара цу лазара белгалонаш гучайоаллаше лорага кхайкар, цо хьийха дарба дар — керттера дар. ХIаьта нах, дукхагIа йолча хана, шоашта хиннача тайп-тайпарча чен лазарашта шоаш дарба де гIерт, шоашта мегаргья аьнна хета молхаш мел, кхыдола «дарбаш» ду. Цу гIулакхаша лазараш къаду, кхыдола лазараш хьоаду.

Мишта кхет уж инфекционни лазараш? Дизентери масалца цу гIулакхех кхета хьожаргда вай. Цу гIулакха эггара бехкевар дизентери хинна саг ва. Цунца веттaлуш хилча, цун хIамаш лелаеш хилча, цхьана хIама дуаш хилча, кхыча гIулакхашца дIа-са ярж дизентере гIажилгаш. Сага дегIацара араяьннай аьнна цу гIажилгаша дукха ха йоаккх ца йовш. ХьаштагIашка 109 ди доаккх цар дийна йолаш, канализаце хишка 10 — 30 ди, артезиански гIувнашка — ялх беттал дукхагIа. ХIаьта цIагIа лелаеча тайп-тайпарча хIамашка — массехк сахьатагара яьнна шин-кхаь кIирага кхачалца.

ЦIаккха диццала мегаргдац нагахьа санна юаш йола хIама холодильнике лелаеш ца хилча, цу юача хIамашта уж гIажилгаш шоаш яьха а ца Iеш, кхы а дукхагIа уж ебалга а. ДукхагIа йолча хана уж тайпа инфицированни хIамаш юалга да из лазар дебалгеи, нах дукхагIа могаш боацаш хулгеи. Цудухьа юа хIама цIена лелае еза. цхьаккха сом, баьцадараш кIежъяьккхача хица дула ца дулаш даа йиш яц. Сапа теха кулгаш а дила мара хIама даа Iоха а мегаргвац. Боккъалдар аьлча, юача а, кхыйолча а цIагIарча хIамашта уж микробаш йоаржаяра, бехкедараш мозий да. Массайолча моттигашка лелаш, массанахьа Iохувшаш цар дIан юхеи кхухь тайп-тайпара дола лазараш дебадеш йола микробаш.

ДукхагIа йолча «хана юрта баха нах цамогаш хул бийда хий мелаш хиларца. Цудухьа цIаккха мегаргдац гIувна юхе хьаштагIа яккха. КIезигагIа яле а 30 метр юкъ хила еза царна юкъе. ГIувна гаьна йоацаш кхалажаш гулъе мегаргъяц, чутеIача, бIехача моттиге, босе гIув яккха мегаргъяц, хIана аьлча моллагIа йола бIехо цига аттагIа гуллу. ЦIаккха мала мегаргдац Iодода, сеца латта бийда хий. Цу чу дукха хул тайп-тайпара долча лазарий микробаш.

Лоацца аьлча, цу лазарех цамогаш хила атта да. Цхьабакъда, лоравала а да атта. Цу лазарий эггара чIоагIагIа вола моастагIа цIено я. Из гIулакх цIаккха диццалийта мегаргдац. ПхьегIаш цIена лелае еза. дуа хIама массаза къайла хила деза. хIаьта сиха талхаш дола хIама — марш, дулха фарш, баьцадаарий салаташ, винегреташ, шура, кIолд, кхыйола хIамаш холодильника чу лелае а еза.

Iалаьмате чIоагIа лораде деза цу лазарех бераш. Царна меладеш дола хий хила деза кIежъяьккха, цунах тоха мегаргья тайп-тайпарча сомий сокаш. ЦIагIа мозий Iоврдоацаш, хIамаш йиа доаллашехьа массайола пхьегIа йила, къайла дIаоттае еза.

Нагахьа санна чен кхийтта цамогаш хинна саг цIагIа нийслой, лор хьавалехьа юстарча цIагIа Iовужаве веза из. Шийна лаьрххIа леладе деза цунна мел эшаш дола хIама. Цунна тIадувхаш хинна чухьара барзкъаш, кIезигагIа дале, 15 минута кхехкаде деза. Моваш воацача сагага хьожаш волча саго ше а Iалаьмате бехктокхаме лелае еза ший цIено. ТIаккха аттагIа хургда цу лазарах лоравала а кхыбараш лорабе а.

Г. БАЛАН,
Нохч-ГIалгIай республикански санэпидстанце лор-эпидемиолог.

Ер хайча дика да

КХО ОКЕАН КАРАБЕРЗАБАЬР

18 июне, кIирандийнахьа Гданьске баха нах форда йистошкарча улицаш тIа баьлар дунен тIа эггара хьалха цхьаь яхта тIа дуненна го баьккхача кхалсагага моаршал хатта. Цу дийнахьа цун цIи яйзар берригача мехка — Кристина Хайновская-Лискевич.

Хала да теша, цу дегIа лакха йоацача безамеча кхалсаго хIанзалца массехк эггара денал долашагIа болча фордаш тIа лелараша мара баьза бола никъ баьб аьлча. Бакъда, полька старт яь дукха ха ялалехьа ши яхтсменка — француженка Бриджит Одрии англичанка Наоми Джеймси — аралийхабар цунна тIехьакхе а, парусашта кIал эггара хьалха лаьттан шара гобаьккхача кхалсага цIи яккха а дагахьа, амма океански стихе ка лац эггара майрагIа а, говзагIа а бараштa мара.

Тахан ала йиш йолаш да ший керттерча путешествена кийчлуш Кристина ше ший кхетамах яха йолаелча денз хиннай аьнна. Цун вахар фордаца дувзаденна хиннад, цо лерхIаш хиннар тIа-тIа дукхагIа форда арепаш караерзаелга хиннад. Школе дешаш йолча хана а хиннай Кристина хиш тIеи Iамаш тIеи кемаш хехкаш. Сагага а, михага а ладувгIаш дола кемилг дар из цIенхаштта кемай а фордий уйлае яьккхар. Кристина деша йода Гданьски политехнически института судостроительни факультете. Студентий форда клуба член а хиле, дукха моттигаш йолча яхташца Балтийски форда тIа лела йоал из.

Гаьнадуккхачаденошка походаш яро торо хилийтар Кристина гаьнарча плаванс яхта капитана диплома экзамен дIаяла. Цу тайпарча диплом бокъо лу дунен океане дерригача фордаш тIа лела.

1975 шера мае, парусни спорта польски Союзо кхайкаир лаьттан шара гобаккха лоархIаергйолча яхтсменкана конкурс. Озабезам боацача жюре къоастайир К. Хайновская-Лискевич.

Ший мараца Вацлав Лискевичаца, Кондрада цIерагIча гданьски верфе керттерча конструкторца цхьана (из а ва яхтсмен), путешествена кийчо е болалу. Цар хорж верфе арахеца «Кондрад-32» яха яхта. Цун водоизмещени — 6 тонн, дIоахал — 9,5 метр, парусай майда — 40 квадратни метр. Цхьан сагага лелалургйолаш тоайир мароы сесагон яхта. Йоккха йоацача яхта двигателах пайда эц алхха маневрированни еши сердал луча приборашта а, радиотелефона а эшача аккумулятора зарядка еши.

Кристинас ший бIаьха никъ дIаболабир Канарски гIайренаш тIара, хIана аьлча цу шера Балтика тIа унзара штормаш яр. ХIаьта а цар низ мелаб ха дийзад цун кхаь океана тIа: Атлантически, Тихий, Индийски.

Кристина унзаръяккханзар цхьоало. Дилла а елаенна, сапаргIата, дуцен тIа лела долла хIама довза гIерташ саг ше хиларца океана тIа а ше цхьаь хетацар цунна. Тамаше мича дар цо дезалга сатассар. Из гуш дар цун письмош тIара. Цо яздаьд марага 600 письмо, дIадахьийта йиш ма хилланге шоай адресах дIа а кхухьийташ. Иштта яздаьд цо письмош тIа: «Атлантика, 1976 шу, 18 апрель. Болх ца беш соцаш латт аккумулятора зарядка ю прибор, болх беш яц плитка, юкъ-юкъе сецалу мотор, яьннаух насосаш. Ховш яц со дIахо хургдар...».

Тихий океанал дехьаяьлча Сиднее соц, цига торо хул спортсменка дарба дайта (фордаца лоаттабаь хала къовсам, тIабаьннабар), яхтана ремонт е. ТIаккха Индийски океан. Африка къулбехьеи даькъа го а боаккхаш. Юха а Атлантика тIа йоал, укхазара ше старт яьча йода. Шу гаргга ха лаьцар цу наькъо, 394 дийнахьа хилар спортсменка цхьаь форда стихена юкъе. Дуккхаза дийзар, цун стихецарча къовсаме котъялара ший берига низ тIабахийта, психологически низ ца бохийташ чIоагIъяла.

— Со ираз долаш я. хIана аьлча юххьанца денз сайх тешаш хиннараш Iехабаьбац аз, — аьлар Кристина радиотелефонаца, ше финише кхаьчача.

Денал долча спортсменка язъьй польски спорта историе сийлен оагIув. Цо тешабир спортсменаш гданьски корабелаша хьаль яхта Iалаьмате дика хиларах.

И. ГАЛКИН,
ТАСС корреспондент.

БАДХЫЗ ЯХА ЗАПОВЕДНИК

ТУРКМЕНСКИ ССР. Вай мехка эггара къулбехьарча моттига — Кушка яхача города гаьна йоацаш. Тедженеи Мургабеи яхача шин хина юкъе улл Бадхызски заповедник. 86 эзар гектара тIа уллача Бадхызо къулбехьеи оагIонгахьара чулоац Паропамида яха лоаман хьалхе, къилбаседехьа Каракумий гIомарех дIаккет, малхбоалехьа — шаьра аре я. Цудухьа укхаза нийслу тайп-тайпарча зонашкарча фауна викалаш. Бадхызе 48 тайпара млекопитающи, 37 тайпара пресмыкающи хIамаш 250 гаргга тайпа оалхазараши да. Аренашка дукха лел атта кхералуш йола джейранаш, пхьагилгаш, цогалаш, гиенаш, лоамий босешка лел хьун хьакхарчий, архараш. Гувнаш тIарчеи аьлешкарчеи баьцашта юкъе геттара дукха хул богапхьидарч, текхаргаш, шолкъаш. Фисташка кIотаргашка тебаш лел леопардаш, гепардаш. Заповедника керттера ярех хозне — куланаш я. Дукха ха йоацаш а тIехьа говрий тайпаех йола уж акха хIамаш Советски Союза територе тIа сецца дIайоалача кхаьча кIезигъенна яр. ХIанз заповеднике уж шерра-шера дукхагIа хулаш йоагIа. Бадхызе мехка эггара хьалха коа тIара хьайбаш санна лаьрххIача питомникашка ебае йолаяьй уж.

Бадхызски заповедника флореи фаунеи — советски а доазол арахьарча а Iилмахошa чIоагIа Iомаеш объект я. ВIаши айхха бувзамаш а лоаттадеш укхаза болх беш ба мехка тайп-тайпарча институташкара викалаш.

СУРТА ТIА: йоккхача ареней кортамукъа бераш — куланаш.

В. ЗЛЕНКО сурт.
ТАСС фотохроника.

ТЕЛЕВИДЕНИ

18 июль.

I ПРОГРАММА

8.00. — «Ха». Информационни программа. 8.35. — Iуйранара гимнастика. 8.55. — Цирк — бераштa. 9.35. — «МоллагIъяр санна космос». Телевизионни документальни фильм. «Професси №...» Хьалхара фильм. 10.35. — П. И. Чайковске цIерагIча VI Дунен халкъашта юкъерча конкурса лауреатий концерт. 14.30. — Телевизионни документальни фильмай программа. 15.20. — «Исторе оагIонаш». Александр Невский. 15.50 — «Къоначар адресаш». 16.35. — Иллеш оал РСФСР халкъа артиста Е. Райкова. 16.55. — Бераштa — фильм. «Сахата ахка». Телевизионни художественни фильм. 18.00. — Кердадараш. 18.15. — «Ораторий миIииг» яхача телевизионни документальни фильма премьера. 19.15. — Балета артистий концерт. 19.30. — «Тхоай торонаш» яхача телевизионни документальни фильма премьера. 20.00. — Дукхасерийни «Уильям Шекспир» яхача телевизионни художественни фильма премьера (Англи). ШоллагIа сери. 21.00. — «Ха». Информационни программа. 21.30. — Футболах йола СССР кубок. Ах финал. «Шахтер» — «Локомотив». Донецкера передача. Чакхьаьлча — Кердадараш.

II ПРОГРАММА

16.00. — «Мала хургва?» Телевизионни конкурс. 16.40. — «Бригадир». Телевизионни документальни фильм. 16.55. — «Пелхьа». Телевизионни художественни фильм. 18.00. — «Дерригa балхаш дика да». Iилман-популярни фильм. 18.10. — «Нохч-ГIалгIайчу гIолла». Информационни программа. (эрсий, гIалгIай меттала). 18.30. — «Дунен юкъера хьал». (нохчий меттала). 18.45. — «ЦIагIа ду новкъостал». Iилман-популярни фильм. 19.05. — 1978-ча шерарча илатий наькъашка гIолла. «Минута ца соцаш, грамм ца йойташ». 19.15. — «Анстенохи мундеи» яха Л. Лопейскии Т. Кручловии автораш бола Ставропольски краевой генакий театра спектакль.

19 июль.

I ПРОГРАММА

8.00. — «Ха». Информационни программа. 8.35. — Iуйранара гимнастика. 8.55.—«Мзиури» яхача вокально-инструментальни ансамбла концерт. 9.20. — «МоллагIъяр санна космос». Телевизионни документальни фильм. II-гIа фильм. «Лаьттанна ду къамаьл». 10.20. — «Киноникъбара клуб». 11.20. — А. Скрябин. Симфонически поэма. ДIалокх Центральни телевиденеи Ерригсоюзни радиои симфонически оркестро. Дирижер — Б. Демченко. 14.30. — Документальни фильмай программа. 15.30. — «Чокрылия» яхача Единецки культура ЦIен халкъа инструментий концерт. Кишиневера передача. 16.00. — «Вай мукъа ха». 16.30. — «Музеяшкеи выставочни залашкеи гIолла». Болгарски художникий произведенеи выставка. 17.00. — «Iилман вахар». (Интервидени). 17.30. — «Зурманчаш, мичаш!». 18.00. — Кердадараш. 18.15.— «Сакъердаме ноткаш». 18.30. «Лондон». Телевизионни очерк. 19.00.— Футболах йола СССР кубок. Ах финал. «Динамо» (Киев) — «Торпедо». Киевера трансляци. Таймашта юкъе — «Спортлото» тираж. 21.00. — «Ха». Информационни программа. 21.30. — «Дунен юкъара олимпийски «Спортлото». Чакхьаьлча — Кердадараш.

II ПРОГРАММА

18.00. — «Болхлой гаранти». Документальни фильм. 18.10.—«Нохч-ГIалгIайчу гIолла» Информационни программа. (эрсий, нохчий меттала). 18.30. — КПСС ЦК Июльски (1978 ш) Пленума решенеш — вахаре! «ГIишлонаш дикеи ший хапнахьеи хьалъе», (гIалгIай меттала). 18.50. — «Социалистически яхь». Документальни фильм. 19.00. — «Оаз йола мугIараш». А. Сулейманова стихех дола иллеш (нохчий меттала). 19.35. — Л. Н. Толстой 150 шу дизарга. «Воскресенье» яхача художественни фильма хьалхара сери.

РАДИО

18 июль.

6.30 — 78-ча шерарча илатий наькъашка гIолла. «Ялташ чуэцара дикал лакха хилийтаран уж балхаш сихдаран тIехьа». Репортаж. (эрсий меттала). 6.50 — АргIанарча политденга» (эрсий меттала). 7.10 — Республикански газетий обзор. 7.25 — Ашараш. 8.25 — Хоамаш. 8.35—Ашараш (гIалгIай меттала). 8.45 — «Пролетарски интернационализм — дерригача дунен къахьегамхой зеденна герз». Беседа (эрсий меттала). 9.15 — Къахьегамца коммунисташха уйла хургйолаш кхетамца кхебар. Беседа (нохчий меттала). 9.30 — «Къона заманхо» (гIалгIай меттала). 17.00 — «Коммунисташ илат чуэцача мул тIа» (нохчий меттала). 17.15 — «Хьехамча». Водителах Дакаев Сайд-Ахьмадах йола зарисовка. (нохчий меттала). 17.30 — «Шоана илат чуэцараш!». Концерт (нохчий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий гIалгIай меттала). 18.30—«Сайрийнара Грозный» (горсете гIолла». 18.30 — Ашараш. (гIалгIай меттала)

Хоттам

Тахан республике гIоллеи Грознеи хувцалуш морхаш а йолаш йоачан а йоацаш, малхбоалехьара секунде 7 — 12 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи фегара температура республике 27 — 32, Грозне 29 — 31 градус йIовхал йолаш хилеи тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

№ 6 ЙОЛЧА ГРОЗНЕНСКИ ГОРОДСКОЙ ТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩЕ 1978 — 1979 ДЕШАРА ШЕРА ДЕША ХЬЕХ

Училище кийчбу ер профессеш йола специалисташ: **кхачан товарий продавецаш, промышленни товарий продавецаш, контролераш-кассираш, общественни кхачан повараш, кондитераш, операторaш, кога гIярса тIатохачоа лобоахараш.**

Школаш йистеяьха хьамсара новкъостий, дувла тхо долча деша, Iомае халкъа боахама эшаш йола говзалаш!

Деша дIаэцара условеш:

Повараш — 10 класс яьккхараш, дешара ха 2 шу.

Промтоварий продавецаш — 10 класс яьккхараш, дешара ха 1 шу.

Кхачан товарий продавецаш — 10 класс яьккхараш, дешара ха 1 шу.

Контролераш-кассираш — 10 класс яьккхараш, дешара ха 1 шу.

Сберегательни кассашта бола операторaш — дешара ха 1 шу.

Кога гIярса лобоахараш — дешара ха 1 шу.

Деша воагIачунга хила деза:

Аттестат е дийша хилара тешал (подлинник)

Школера енна характеристика.

Диъ фотокарточка (3 х 4).

Паспорт.

Продавеций группашка дIаэц сеша городе бахаш бола нах.

Училище дIачуийцараштa **30 сом стипенди тел.**

Училище болх беш я кружокаш: **спортивни, хоровой,** инструментально-вокальни.

Училище дIачуэцаш экзаменаш яла езац.

Училища чакхьяьккхачул тIехьагIа **дешархой балха дIахьежабу г. Грознерча предприятешка а республикаa** арахьа а.

ДУВЛА ТХО ДОЛЧА ДЕША!

Училища адрес: г. Грозный, 37, Киевски ул., 45. Училище воагIар ва веза № 1 йолча троллейбусаца «Спокойная» яхача из соцача кхачалца.

Телефон: 3-58-27.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктокхама секретара — 3-34-38; партийни вахареи культуран отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере — 2-54-30, корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отдела партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

СФ00290. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул Маяковского, 92. Заказ № 5353.